

CRONOLOGIA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

2

MACEDONENI • POLONEZI • RUȘI LIPOVENI
RUTENI • SÂRBI • TĂTARI • TURCI

Editor
Gidó Attila

EDITURA INSTITUTULUI PENTRU STUDIAREA
PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cronologia minorităților naționale din România

Vol. II

Macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ruteni, sârbi, tătari și turci

Volumul II

**Macedoneni, polonezi,
ruși lipoveni, ruteni, sârbi,
tătari și turci**

Editor: Gidó Attila

EDITURA
INSTITUTULUI PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2013

Cronologia minorităților naționale din România

DOCUMENTA ET STUDIA MINORITATUM

Vol. II

Coordonatori serie

Macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ucraineni, sârbi, tătar și turci

Horváth István

Hossu Iulia

Cuprins

»» **Cronologia minorităților naționale din România**

Volumul II

**Macedoneni, polonezi,
ruși lipoveni, ruteni, sârbi,
tătari și turci**

Editor: Gidó Attila

EDITURA
INSTITUTULUI PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2013

Lector

dr. Cosmina Paul, lector asociat la UBB,
Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării,
Departamentul de Științe Politice și Departamentul de Administrație Publică.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cronologia minorităților naționale din România / Gidó Attila

(ed.). - Cluj-Napoca : Editura Institutului pentru Studierea
Problemelor Minorităților Naționale, 2012-2013

2 vol.

ISBN 978-606-8377-08-7

**Vol. 2. : Macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ruteni, sârbi,
tătari și turci.** - 2013. - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-606-8377-21-6

I. Gidó Attila (ed.)

323.1(498)

Corectură: Anca Sârbu

Design și copertă: Könczey Elemér, IDEA Plus

Tehnoredactare: Sütő Ferenc

Tipar: IDEA și GLORIA Cluj-Napoca

© Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale

Opiniile exprimate în textul de față aparțin autorului și ele nu reflectă în mod obligatoriu
punctul de vedere al ISPMN și al Guvernului României.

EDITURA
INSTITUTULUI PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2013

Nota editorului

Cuprins

Nota editorului	7
<i>Laura Elen Cristescu-Rogobete</i>	
Macedoneni	9
<i>Florin Pintescu</i>	
Polonezi	51
<i>Feodor Chirilă</i>	
Ruși lipoveni	95
<i>Francisc Oscar Gal</i>	
Ruteni	155
<i>Miodrag Milin</i>	
Sârbi	169
<i>Melek Fetisleam</i>	
Tătari	201
<i>Mictat Ahmet Gârlan</i>	
Turci	277
Index	357
Abstract	375
Kivonat	375
Lista autorilor	376

1 Pentru reprezentare a politică a minorităților naționale vezi: Sathely István Cergő, *Reprezentarea politică a minorităților naționale în România*, Working Paper nr. 20, Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2009.

Florin Pintescu

Polonezi

1989

26.12.1989, Suceava (Suczawa). *Întâlnire informală în vederea organizării Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski”*

La catedrala romano-catolică din municipiul Suceava se întâlnesc Antoni Rojowski, Franciszek Skokan, Wilhelm Jakimowski, Stanisława Jakimowska și Lidia Dascălu, pentru a discuta posibilitățile de reluare a activității Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski”, în contextul înlăturării regimului comunist.

1990

08.03.1990, București (Bukareszt). *Reînființarea organizației din București a Uniunii Polonezilor din România (UPR)*

Prima întâlnire în vederea reluării activității Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski” și a alegerii unei structuri (comitet) de conducere are loc la școala polonă de lângă Ambasada Republicii Polone. UPR a fost interzis de către regimul comunist în 1950. Xenia Grabska-Stoica este aleasă în funcția de președinte, Andrei Răuță și Mihai Rainer vicepreședinți, Teresa Kwiecińska-Maiorescu secretar, Bogdan Șuster casier, Antoni Rojowski și Jadwiga Miklaszewska membri. La întâlnire au participat și reprezentanți ai polonezilor din jud. Suceava: Antoni Rojowski din Suceava, Ana Mocrei din Siret și parohul de atunci din Siret, Julian Kropp. S-a stabilit necesitatea organizării de filiale, iar Janina Radu, Antoni Rojowski și Mihai Rainer au fost desemnați membri pentru Consiliul Provizoriu de Uniune Națională (CPUN).

În conformitate cu statutul său, Uniunea Polonezilor din România este o „organizație apolitică a cetățenilor români de naționalitate poloneză. Scopul acesteia este păstrarea identității culturale, lingvistice și religioase”.

16.03.1990, București. Înregistrarea Asociației „Dom Polski”

Datorită eforturilor unui Comitet de Inițiativă format din Tereza Maiorescu, Antoni Rojowski, Xenia Grabska-Stoica, Jadwiga Miklaszewska, Janina Radu, Evelina Zambrowicz, este înregistrată oficial Asociația „Dom Polski” din capitala României.

Martie 1990, Rădăuți (Radowce – jud. Suceava). Constituirea filialei locale

La adunarea de înființare participă 76 de persoane. Este ales președinte Cazimir Szmidt și un comitet de conducere format din 5 membri.

Martie 1990, Vicșani (Wikszyany – com. Mușenița, jud. Suceava). Constituirea filialei locale

45 de polonezi din Vicșani fondează Asociația „Dom Polski”, la inițiativa medicului veterinar Johan Peter Babiaș, care devine ulterior deputatul minorității polone în Parlament și președinte al Uniunii Polonezilor din România. În perioada interbelică, cătunul Ruda din Vicșani (acum inclus în acest sat) era locuit de polonezi.

01.04.1990, Siret (Seret – jud. Suceava). Constituirea filialei locale

În sala de cateheză a parohiei romano-catolice din localitate a fost concepută declarația de constituire a Asociației Polonezilor „Dom Polski” din Siret. A fost citită scrisoarea președintelui UPR „Dom Polski” Antoni Rojowski (care participă personal la ședință), s-a acceptat statutul și s-au depus adeziunile. Participanții aprobă în unanimitate propunerea lui A. Rojowski, în conformitate cu care Antoni Lințmaier, originar din Vicșani (jud. Suceava), să reprezinte interesele UPR în calitate de deputat în Parlamentul României.

20.04.1990, București. Schimbarea denumirii Asociației „Dom Polski”

Printr-o decizie a tribunalului din București, Asociația „Dom Polski” își schimbă denumirea în Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski”. Filialele locale vor fi numite în continuare Asociații locale „Dom Polski”, membre ale Uniunii Polonezilor din România, denumire încetățenită printre polonezi. Dacă, post 1990, Asociația Polonezilor din București a purtat o perioadă denumirea de Uniunea Polonezilor din România, ulterior a renunțat la această denumire, autodenumindu-se Asociație.

20.05.1990, Ploiești. Deputat UPR în Parlamentul României

La alegerile parlamentare UPR obține 2.372 de voturi (0,02%) și Antoni Lințmaier este ales deputat pe listele UPR în legislatura 1990–1992. Activează în calitate de membru al grupului parlamentar de prietenie cu Israel.

20.05.1990, Suceava. Întâlnire informală de reluare a activității organizației locale a UPR

Din inițiativa lui Antoni Rojowski, un grup de polonezi din Suceava și Moara s-au întâlnit în fața Casei Polone din Suceava (naționalizată în baza Decretului-lege nr. 92/1950, redobândită legal de către polonezi în anul 1996), în vederea reluării activității Asociației Polonezilor „Dom Polski” din Suceava.

21.05.1990, Siret. Alegeri pentru președinte ale Asociației Polonezilor „Dom Polski”

Învățătoarea Ana Mocrei devine președinta Asociației din localitate, unde activează 52 de membri.

28.05.1990, Suceava. Reactivarea Asociației Polone de Ajutor Frățesc și de Lectură

Un grup de inițiativă format din Antoni Rojowski, Franciszek Skokan, Wilhelm Jakimowski, Lidia Dascălu ia decizia reactivării „Asociației Polone de Ajutor Frățesc și de Lectură” din Suceava. Aceasta continuă tradiția Societății de Lectură „Dom Polski”, înființată în Suceava în anul 1903.

19.08.1990, Păltinoasa (jud. Suceava). Constituirea filialei locale

Un comitet de inițiativă îl alege pe Leon Opaczynski în calitate de președinte al Asociației.

13.09.1990, Poiana Micului (Pojana Mikuli jud. Suceava). Constituirea filialei locale

Un comitet de inițiativă îl alege pe Iosif Iriszek în calitate de președinte al acestei structuri.

24–25.09.1990, Varșovia. Inițierea unor acțiuni de cooperare interparlamentare polono-române

Deputații Antonie Lințmaier (UPR) și Valentin Gabrielescu (PNȚCD) analizează împreună cu un grup de oameni politici poloni posibilitatea organizării unui grup interparlamentar de colaborare între Polonia și România. La propunerea deputatului Jerzy Żurawiecki, Antonie Lințmaier prezintă în traducere pasaje din Regulamentul Adunării Deputaților din România privind profilul comisiilor de specialitate constituite. Ulterior, acesta a luat legătura cu comisiile omoloage din Seimul Poloniei, stabilind în principiu modalități de colaborare.

30.09.1990, Gura Humorului (jud. Suceava). Constituirea filialei locale

Această structură de organizare reunește polonezi originari din satele sucevene Poiana Micului, Pleșa, Cacica, Solonețu Nou, sub conducerea președintelui Cazimir Balac.

03.11.1990, Iași (Jassy). Constituirea filialei locale

Polonezii din Iași aderă la statutul UPR și îl aleg pe Vitold Dombek în calitate de președinte. Sediul organizației se afla, la început, în locuința sa personală.

11.11.1990, București. Sărbătorirea zilei naționale a Poloniei

Polonezii din București sărbătoresc public, pentru prima dată în România după 1950, Ziua Independenței (Poloniei). Data a fost aleasă pentru că la 11 noiembrie 1918 Józef Piłsudski prelua puterea și devenea Șeful Provizoriu (*Tymczasowy Naczelnik*) al statului polonez, care renăștea după 123 de ani de ocupație ruso-prusiano-austriacă. Această zi este sărbătorită anual de polonezii din România.

16.11.1990, Suceava. Vizita ambasadorului Poloniei la București

Ambasadorul Zygmunt Komorowski scrie în Cartea Comemorativă a Societății Polonezilor din Suceava: „Głęboko wrzuszony spotkaniem z Rodakami z Bukowiny, którzy mimo przeciwności losu, wytrwali i zachowali wspaniale serca polskie”. („Adânc impresionat de întâlnirea cu compatrioții mei din Bucovina, care în ciuda adversităților sortii, au rezistat și au păstrat uimitoare inimi poloneze.”)

1991

17.02.1991, Solonețu Nou (Nowy Solonec – jud. Suceava). Constituirea filialei locale

Devine președintă a Asociației „Dom Polski” din localitate profesoara de limba polonă Aniela Krupacz, iar vicepreședinte pr. paroh Ștefan Babiaș. Mai sunt aleși: Jan Zielonka (secretar), Iosif Coman (trezorer), Silvestru Krupacz (administrator), Florin Voloacă (bibliotecar) și Ana Zielonka (probleme culturale și învățământ). În Comisia de cenzori sunt aleși: Agnieszka Zielonka, Mateusz Staszkovian și Eugen Zielonka. Asociația continuă activitatea organizației cu același nume înființată în 1950 și lichidată de regimul comunist în 1963.

09.03.1991, Constanța (Konstanca). Constituirea filialei locale

Polonezii din Constanța adoptă statutul și creează o filială locală a UPR, condusă de Barbara Breabăn.

01.04.1991, Iași. Asociația din Iași a UPR dobândește personalitate juridică

Acțiunea de înregistrare oficială este dusă la bun sfârșit prin eforturile comune ale președintelui Witold Dombek și ale lui Emil Romanec.

13–14.04.1991, Suceava. Al II-lea Congres național al UPR

Al II-lea Congres al Asociațiilor Poloneze din România stabilește că UPR „Dom Polski” este o organizație federativă ce reunește asociațiile (filialele) locale; cu 55 de voturi din 86 Antoni Rojowski este ales președinte, iar sediul central se mută de la București la Suceava.

Participanții la Congres stabilesc următoarele priorități în activitatea UPR: activitatea culturală; redobândirea bunurilor naționalizate; stabilirea de contacte cu instituții și organizații din Polonia, România și alte țări; editarea unei publicații proprii; participarea la diferite manifestări culturale din Polonia.

09.05.1991, Rădăuți. Asociația „Dom Polski” din Rădăuți dobândește personalitate juridică

Acțiunea este dusă la bun sfârșit prin strădania președintelui Cazimir Szmidt și a Comitetului de conducere al Asociației format din 5 membri.

21.06.1991, Păltinoasa (jud. Suceava). Înregistrarea oficială a Asociației Polonezilor „Dom Polski”

Acțiune finalizată de președintele Leon Opaczynski, care inițiază construirea Casei Polone din localitate.

25.06.1991, Pleșa (Plesza – jud. Suceava). Constituirea filialei locale
 Marcu Krupacz dobândește calitatea de președinte al filialei „Dom Polski” din această localitate, în care locuiesc doar polonezi.

30.08.1991, Siret. Înregistrarea oficială a Asociației „Dom Polski”
 Acțiune finalizată sub coordonarea președintelui Asociației, învățătoarea Ana Mocrei. La organizația din Siret au aderat treptat și polonezii din Vășcăuți, sat situat în apropiere.

03.09.1991, Pleșa. Înregistrarea oficială a Asociației „Dom Polski”
 Acțiunea este finalizată sub coordonarea președintelui Asociației, Marcu Krupacz.

15.09.1991, Cacica (Kaczyka jud. Suceava). Constituirea filialei locale
 Este ales un Comitet de conducere de 10 persoane, condus de Sigismund Filtingher, secondat de Cristina Cehaniuc.

30.09.1991, Cacica. Înregistrarea oficială a Asociației „Dom Polski”
 Acțiunea este finalizată sub coordonarea comitetului de conducere.

08.10.1991, Constanța. Asociația UPR dobândește personalitate juridică
 Președintele Barbara Breabăn reușește oficializarea organizației, formată mai ales din polonezi proveniți din familii mixte.

11.10.1991, Solonețu Nou. Înregistrarea oficială a Asociației „Dom Polski”
 Acțiunea este finalizată sub coordonarea președintelui Aniela Krupacz.

Noiembrie 1991, București. Apariția nr. 1 din „Polonus”
 Primul număr al publicației „Polonus” avea pe frontispiciu mențiunile „Revistă bilingvă polono-română” și *Dwumiesięcznik Związku Polaków w Rumunii „Dom Polski”* (Bilunar al Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski”). Acest număr a apărut cu sprijinul fostului Consiliu al Minorităților Naționale și datorită eforturilor Janinei Radu, lector de limba engleză la Universitatea din București și la Institutul de Petrol și Gaze din Ploiești. În perioada noiembrie 1991 – decembrie 1994 apar la București 18 numere din „Polonus”.

1992

07.01.1992, București. Rezultatele recensământului populației pentru etnicia poloni din România

La rubrica „neam” erau consemnați 4.232 de polonezi (2.011 bărbați și 2.221 femei). Dintre aceștia, 2.778 locuiau în județul Suceava. La rubrica „limba maternă” erau înregistrați 3.047 de poloni, dintre care 2.292 în județul Suceava, situație rezultată în urma asimilărilor lingvistice datorate căsătoriilor mixte. Președintele UPR, Johan Peter Babiaș, estima pe 4 martie 1997, în cadrul unui discurs ținut în Senatul Poloniei, că la nivelul întregii României trăiau pe atunci aproximativ 12.000 de polonezi.

09-23.02.1992, Mușenița (Muszenica jud. Suceava). Alegeri locale
 Etnicul polon Vladimir Pelcer câștigă un loc de consilier în Consiliul local.

13.05.1992, Poiana Micului, Gura Humorului. Înregistrarea oficială a Asociațiilor „Dom Polski”

Acțiunea a fost dusă la bun sfârșit datorită eforturilor președinților Iosif Iriszek (Poiana Micului) și Cazimir Balac (Gura Humorului).

01.08.1992, Craiova. Înființarea Comunității Poloneze „Karol Wojtyła”

Comitetul Dirigent al acestei organizații era compus din 11 membri, fiind condus de președintele Mieczysław Kalustovici și de vicepreședintele Zdzisław Wójcicki. Asociația „Karol Wojtyła” din Craiova este o Asociație locală a Uniunii Polonezilor din România, de tip cultural, ca și celelalte Asociații ale Uniunii. Din 2003 nu mai funcționează, motiv pentru care nu mai figurează, încă de pe atunci, în scriptele Uniunii Polonezilor din România

02.09.1992, Solonețu Nou. Începutul construirii Casei Polone

Se încep lucrările de construcție la „Dom Polski” din localitate, cu munca voluntară a etnicilor poloni și fonduri primite de la Asociația Wspólnota Polska („Comunitatea polonă” sau „Asociația polonă”) din Polonia. Asociația aceasta a fost înființată în aprilie 1990 (cu sediul central în Varșovia) pentru a realiza „unificarea eforturilor pentru consolidarea legăturilor polonezilor din afara granițelor și organizațiilor acestora cu Patria și cultura ei națională precum și acordarea de ajutoare ce să satisfacă nevoile polonezilor din diaspora” (Statut).

09.10.1992, București. Vizita arhiepiscopului Poloniei

Arhiepiscopul Poloniei, Józef Glemp, sosește de la Roma la București și sfințește sediul Casei Polone, notând în Cartea de Onoare următoarele: „Dumnezeu să binecuvânteze Casa Polonă și pe cei ce vor trece prin ea”. În seara aceleiași zile, cardinalul Józef Glemp pleacă spre comunitățile polone din județul Suceava.

10.10.1992, Cacica (jud. Suceava). Vizita arhiepiscopului Poloniei

Cardinalul Józef Glemp ajunge la Cacica însoțit de Jerzy Kotlinski, însărcinatul cu afaceri de la Ambasada Poloniei, Antoni Rojowski, președintele Uniunii Polonezilor din România, și geostrategul american Zbigniew Brzeziński.

10.10.1992, Suceava, Solonețu Nou și Păltinoasa (jud. Suceava). Vizita unor înalți oaspeți din Polonia și SUA

Arhiepiscopul Poloniei, cardinalul Józef Glemp, și geostrategul american Zbigniew Brzeziński au semnat în Cartea de Onoare a filialei din Suceava a UPR. Prelatul polon a sfințit piatra de temelie a Caselor Polone din Solonețu Nou și Păltinoasa.

19.10.1992, Craiova. Înregistrarea la Tribunalul din Craiova a Comunității Poloneze „Karol Wojtyła”

Acțiunea a fost dusă la bun sfârșit de către președintele Mieczysław Kalustovici. Asociația avea pe atunci 76 de membri și un sediu situat pe str. Mărescu nr. 2.

1993

21.01.1993, București. Sărbătoare tradițională poloneză

La „Dom Polski” din capitală a fost sărbătorită „Dzień Babci” (Ziua Bunicii). UPR sărbătorește anual această zi.

26.01.1993, București. Întâlnire a liderilor UPR din România cu ministrul afacerilor externe din Polonia

Conducerile comunităților polone din București, Suceava, Iași, Constanța, Cacica și Rădăuți s-au întâlnit la Ambasada Polonă din București cu ministrul afacerilor externe din Polonia, prof. Krzysztof Skubiszewski. Scopul principal al vizitei demnitarului polon a fost semnarea Acordului cu privire la Relațiile de Prietenie și Colaborare dintre Republica Polonă și România, precum și a Convenției Consulare.

21.11.1993, Suceava. Spectacol al unei trupe de teatru din Polonia

Trupa teatrală *Na Kresach* a prezentat spectacolul „Rozmowy o Polsce” (Discuții despre Polonia). În zilele următoare, același spectacol a fost prezentat și în localitățile sucevene Poiana Micului, Solonețu Nou și Cacica.

Tradiția prezentării de spectacole în România, la invitația UPR, de către diverse trupe teatrale din Polonia continuă până în prezent.

24.12.1993, Iași, București. Oplatek, obicei tradițional polonez

La Casele Polone din aceste orașe are loc împărțirea cu *oplatek* (derivat din lat. *oblatum* = dar sacru), obicei religios specific numai polonezilor, datând din secolul XV. Obiceiul are loc înaintea începerii Cinei de Ajun și simbolizează împăcarea, iertarea, disponibilitatea de a împărți pâinea cu alții. Obiceiul continuă până în prezent.

1994

23.04.1994, Suceava. Congresul Extraordinar al Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski”

La Congres participă președinții comunităților (filialelor) locale și câte un delegat ales la 50 de membri. A fost ales un Comitet de conducere al UPR, în următoarea componență: Johan Peter Babiaș – președinte; Bogdan Polipciuc – vicepreședinte; Wilhelm Jakimowski – vicepreședinte; Matylda Cojocar – secretar; Lidia Dascălu – trezorier; Tadeusz Milescu – președintele Comisiei de revizie; Franciszek Doujak – președintele Comisiei de arbitraj; Anna Maria Dragne – redactor-șef al ziarului „Polonus”.

30.04.1994, Suceava. Masă rotundă privitoare la Constituția din 3 mai 1791

Wilhelm Jakimowski și Małgorzata Iwaniec, profesoară de limbă polonă din Moara (originară din Polonia), conferențiază la „Dom Polski” din Suceava despre cea mai veche constituție (în sens modern) a Europei. „Legea guvernamentală” sau Constituția a fost adoptată în vremea regelui Stanisław August

Poniatowski. Această dată a fost considerată sărbătoare națională a Poloniei în perioada interbelică și a redevenit sărbătoare națională începând cu 1991. Anual, UPR sărbătorește această zi.

06.10.1994, București. Vizita președintelui Asociației „Wspólnota Polska”

Prof. Andrzej Stelmachowski discută posibilitățile de cooperare cu membrii conducerii Asociației UPR din București.

14.10.1994, Suceava. Ziua Educației Naționale

Asociația „Dom Polski” din Suceava a sărbătorit această zi – tradițională în Polonia –, în onoarea profesorilor din Polonia ce predau limba polonă elevilor de etnie poloneză din jud. Suceava. UPR sărbătorește această zi în fiecare an.

01–05.11.1994, Craiova. Acțiuni cultural-artistice de comemorare a prezenței polonezilor în regiune

Manifestările au inclus în principal masa festivă în memoria polonezilor ce au murit pe pământ românesc, întâlnirea cu Asociația „Karol Wojtyła”, expoziția intitulată „Afișul polonez”, vizita la fostul lagăr în care au fost internați ofițerii și soldații Armatei Polone, simpozioane, festivitatea de dezvelire a plăcii comemorative dedicate președintelui polon în exil Ignacy Mościcki, concertul folcloric cu participarea ansamblului polonez din Bucovina și a copiilor de la Școala Poloneză din București.

04.11.1994, Suceava. Vizita președintelui Asociației „Wspólnota Polska”

Președintele acestei asociații, profesorul Andrzej Stelmachowski, sosește la Casa Polonă din localitate. Au loc discuții privitoare la posibilitățile de cooperare, desfășurate cu consiliul de conducere al filialei UPR Suceava. De la Suceava, oaspetele polon s-a deplasat spre comunitățile poloneze din Păltinoasa și Solonețu Nou.

12–13.12.1994, București. Vizita premierului polon Waldemar Pawlak

În cadrul vizitei sale, premierul polon Waldemar Pawlak declara într-un interviu realizat de Anna Maria Dragne că schimburile comerciale româno-polone reprezentau pe atunci numai 30 de milioane de dolari, ceea ce însemna mai puțin de jumătate de dolar de persoană (raportat la populația celor două state).

Decembrie 1994, Poiana Micului. Cercetări etnologico-etnografice în comunitatea polonă

Un grup de studenți, membri ai Cercului Științific de Etnologie al Catedrei de Etnologie de la Universitatea din Wrocław, condus de profesorul Eugeniusz Kłosek, desfășoară cercetări etnologico-etnografice asupra comunității poloneze din localitate. Aceste cercetări continuă până în 1997–1998.

1995

28.01.1995, Suceava. Întâlnirea conducerii UPR cu colectivul de redacție al revistei „Polonus”

Apariția nr. 19 al revistei „Polonus” la Suceava și mutarea sediului acesteia de la București în această localitate. S-a hotărât ca revista să apară lunar, fiecare filială a UPR urmând să-și desemneze corespondenții și să trimită materiale privitoare la activitățile economice, culturale, religioase. Stanisława Jakimowska este numită redactor-șef la începutul anului 1996, ea jucând și în prezent (2013) un rol esențial în apariția revistei.

25.02.1995, Cacica. Zapustna biesiada, sărbătoare tradițională poloneză

La Casa Polonă din localitate s-a desfășurat „Banchetul de lăsata secului” (*zapustna biesiada*), veche tradiție poloneză, sărbătorită în fiecare an la nivelul filialelor UPR.

20–22.03.1995, Łódz, Polonia. Înființarea Asociației de Prietenie Româno–Polonă

Președintele Uniunii Polonezilor din România, Johan Peter Babiaș a participat la simpozionul cu tema „Polonezii din Bucovina românească” (*Polacy na rumuńskiej Bukowinie*). În cadrul acestui simpozion, la inițiativa preotului prelat Jerzy Pawlik, a fost înființată Asociația de Prietenie Româno–Polonă.

03.04.1995, Suceava. Vizita delegației Grupului de prietenie polono–română din Parlamentul Poloniei

Membrii delegației, condusă de deputatul Zbigniew Galek, au discutat despre problemele organizatorice ale UPR, cooperarea cu entitățile guvernamentale și neguvernamentale din Polonia și despre necesitatea modernizării drumului de acces la Solonețu Nou. Drumul a fost modernizat ulterior cu fonduri primite din Polonia.

20–23.04.1995, București. Vizita delegației filialei din regiunea Kujawy-Pomorskie a Asociației „Wspólnota Polska”

Formată din Sławomir Kalembek (președinte) și Jan Wojciechowski (secretar filială), această delegație a fost primită de conducerea filialei din București a UPR. A fost stabilit cadrul cooperării pentru anul 1996 între cele două organizații.

12.05.1995, Măriștea Mare (comuna Dărmănești, jud. Suceava). Festivalul Interetnic „Conviețuirii”

Ansamblurile de dansuri populare poloneze „Sołonczanka” din Solonețu Nou și „Mała Pojana” din Poiana Micului au participat la a doua ediție a Festivalului Interetnic „Conviețuirii”, organizat de Uniunea Ucrainenilor din România. Începând cu 1995, UPR participă în fiecare an la acest festival.

Mai 1995, Iași. Inaugurarea festivă a sediului filialei UPR

Sediul, situat pe str. Albă nr. 1, a fost dobândit și reparat cu fonduri primite de la Ambasada R. P. Polone din București și de la UPR.

12–19.06.1995, Jastrowie (Polonia). Participarea UPR la festivalul „Întâlniri Bucovinene”

Ansamblul de dansuri poloneze „Mała Pojana” din Poiana Micului participă la a VI-a ediție a Festivalului Folcloric Internațional „Întâlniri Bucovinene” (*Bukowińskie spotkania*). În mod tradițional, UPR participă anual la edițiile acestui festival folcloric internațional, desfășurate permanent în Polonia, Ucraina, România și, ocazional, în Ungaria și Slovacia.

24.06.1995, Solonețu Nou. Inaugurarea Casei Polone și a Școlii „Henryk Sienkiewicz”

Grażyna Bajerska, vicepreședinta filialei Asociației „Wspólnota Polska” din Wielkopolska și președinta Comisiei sociale pentru ajutorarea polonezilor din Bucovina, primește cu ocazia inaugurării Casei Polone, „Ordinul Surâsului” (*Order Uśmiechu*). Clădirea Casei Polone a fost sfințită de preotul prelat Jerzy Pawlik, iar Sf. Liturghie solemnă a fost oficiată de către Nunțiul Apostolic în România – arhiepiscopul Janusz Bolonek.

25.06.1995, Moara. Înființarea parohiei romano-catolice

Prin decretul episcopului Petru Gherghel, *ordinarius* al diecezei Iași, a fost înființată o parohie de sine stătătoare (cu hramul Sf. Maximilian Kolbe), pentru credincioșii romano-catolici poloni din localitate.

14–18.09.1995, Lublin (Polonia). Participarea UPR la Consiliul comunităților poloneze din diaspora

La Universitatea Catolică din Lublin a avut loc întâlnirea Consiliului comunităților poloneze din întreaga lume (*Rada Polonii Swiata*), sub deviza „Răsărit – Apus: Multiple manifestări ale spiritului polonez (*Wschód – Zachód: Polskość niejedno ma imię*)”. UPR a fost reprezentată de președintele Johan Peter Babiaș.

1996

09.03.1996, Siret. Aniversarea a 625 de ani de la înființarea primei episcopii romano-catolice din Moldova. Spectacol coregrafic

Pe data de 9 martie 1371, călugărul franciscan Andrzej din herbul (neamul) polonez Jastrzębiec a fost sfințit ca episcop de Siret. La acest jubileu participă un grup de aproximativ 300 de persoane reprezentând comunitățile poloneze din București, Constanța, Iași și județul Suceava.

Spectacolul coregrafic este desfășurat sub genericul *My – tutaj 1371–1996* (Noi suntem aici 1371–1996) și a fost pregătit de către membrii Caselor Polone din Siret, Suceava și Solonețu Nou, cu text și aranjament de Franciszek Mamulski.

09.03.1996, Suceava. UPR primește vizita unor ierarhi poloni

Episcopul Kazimierz Nycz din Cracovia și pr. prelat Jerzy Pawlik, delegat al Episcopatului Poloniei pentru țările Europei Centrale și de Răsărit (fostul bloc al țărilor socialiste), vizitează Casa Polonă. Au loc discuții despre problemele UPR și activitatea pastorală din comunele poloneze ale județului Suceava.

10.03.1996, Moara. Vizita unor înalți ierarhi

Nunțiul apostolic din România Janusz Bolonek și episcopul *ordinarius* de Iași Petru Gherghel au vizitat biserica parohială din localitatea Moara, ce îl are ca preot paroh pe J. Strzelecki, și au participat la liturghia Postului Mare, inițiată în Polonia la începutul sec. XVIII.

10.03.1996, Poiana Micului. Vizita unor înalți ierarhi

Nunțiul Janusz Bolonek și episcopul *ordinarius* de Iași Petru Gherghel au vizitat biserica parohială din localitate, unde au concelebrat o liturghie împreună cu preotul paroh Kazimierz Kotylewicz.

25.04, 29.04 și 01.05.1996, București. Coaliția electorală „Alianța Minorităților”

Inițierea, în urma diligențelor președintelui filialei UPR București, Bogdan Polipciuc, a unei coaliții electorale cuprinzând organizațiile locale ale polonezilor, albanezilor, bulgarilor, maghiarilor și evreilor din capitală, în vederea participării la alegerile electorale locale. S-a decis depunerea candidaturii doamnei Danuta Roman pentru funcția de consilier al Consiliului Sectorului 1 București.

14.05.1996, Suceava. Vizita președintelui Poloniei

Președintele Republicii Polone, Aleksander Kwaśniewski, vizitează Casa Polonă din Suceava, fiind întâmpinat de președinta filialei din Suceava a UPR, Stanisława Jakimowska, președintele UPR Johan Peter Babiaș și un grup de copii. Președintele polon semnează în Cartea de Onoare a Casei Polone „*Pochilam się z szacunkiem nad trudem wielu pokoleń Polaków – mieszkańców rumuńskiej Bukowiny. Wyrażam podziw dla ich przywiązania do polskości, którą zachowali mimo przeciwności losu. Członkom «Domu Polskiego» w Suczawie i wszystkim rodakom z Bukowiny składam życzenia wszelkiej pomyślności*” („Mă închin cu respect în fața trudei multor generații de polonezi – locuitori ai Bucovinei românești. Îmi exprim uimirea față de spiritul polonez păstrat în ciuda sortii potrivnice. Adresez urări de succes membrilor Casei Polone din Suceava și tuturor compatrioților din Bucovina”).

14.05.1996, Solonețu Nou. Vizita președintelui Poloniei

Președintele Aleksander Kwaśniewski vizitează școala, Casa Polonă și biserica din localitate, numind această localitate „mica Varșovie”.

02.06.1996, jud. Suceava. Participare UPR la alegerile locale

Uniunea Polonezilor din România a obținut un mandat de consilier județean (Wilhelm Jakimowski, Consiliul Județean Suceava) și trei mandate de consilieri locali în localitățile sucevene Poiana Micului (Łukasz Lechocki, Consiliul Local com. Mănăstirea Humorului), Solonețu Nou (Bronisława Piotrowska, Consiliul Local com. Cacica) și Vicșani (Vladimir Pelcer, Consiliul Local com. Mușenița).

22.09.1996, Grodno, Belarus. Dar simbolic al polonezilor din București

Asociația din București a UPR trimite un crucifix de argint primei școli poloneze din Belarus, pentru prima zi a anului școlar.

23–28.09.1996, Varșovia și Toruń, Polonia. Întâlniri cu conducerea Asociației „Wspólnota Polska”

O delegație a filialei UPR din București se întâlnește la Varșovia cu Agnieszka Bogucka, vicedirector și trezorer al Asociației „Wspólnota Polska”. Sunt discutate problemele cooperării între această organizație și UPR. La Toruń, delegația din București se întâlnește cu conducerea filialei Kujawy-Pomerania a Asociației „Wspólnota Polska”. Se încheie un protocol de colaborare pentru anul 1997, care prevedea schimb de copii în tabere, participarea tinerilor poloni din București la atelierele artistice din Toruń și împrejurimi, sosirea unor conferențieri din acest oraș la București.

03.11.1996, București. UPR în Parlamentul României

Johan Peter Babiaș obține un mandat de deputat, în calitate de reprezentant al UPR. Babiaș a făcut parte din Comisia pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii publice.

12–15.11.1996. Vizita președintelui UPR, deputatul Johan Peter Babiaș, în Polonia

Parlamentarul român inițiază o serie de acțiuni de colaborare, pentru anul 1997, cu diverse personalități ale vieții publice din Polonia.

08–09.12.1996, Suceava, Voroneț, Cacica, Solonețu Nou (jud. Suceava). Contacte economice româno-polone

O delegație a Ministerului Industriilor și Comerțului din Polonia sosește în Suceava într-o misiune de recunoaștere și de stabilire a unor contacte economice. Delegația a fost însoțită de K. Jurczak, consulul Poloniei în România, și de deputatul Johan Peter Babiaș, președintele UPR.

1997

13–15.01.1997, Varșovia. Președintele României, Emil Constantinescu, întreprinde o vizită oficială de stat în Polonia

Deputatul Johan Peter Babiaș, președintele UPR, face parte din delegația oficială de stat. În cadrul convorbirilor dintre președintele României și omologul său, Aleksander Kwaśniewski, s-a pus problema revendicării Casei Polone din Suceava, sediu al Ansamblului Artistic „Ciprian Porumbescu”, recunoașterea reciprocă a diplomelor din învățământul superior, eliberate în România și Polonia, fără a fi nevoie de echivalare, și finanțarea de partea polonă a construirii de drumuri către localitățile sucevene locuite de polonezi, Solonețu Nou, Poiana Micului și Pleșa.

25.01.1997, Gura Humorului. Manifestare culturală interetnică

Manifestarea este realizată de către comunitățile: polonă, prin corul din Poiana Micului și copiii de la cursul de polonă din Gura Humorului, și germană, prin corul de tineret al Forumului Democrat al Germanilor din Suceava, cu sprijinul Consiliului Local Gura Humorului.

25–27.02.1997, Świerklany, voievodatul Katowice (Polonia). Vizita delegației comunei sucevene Cacica

La invitația Consiliului Comunal, delegația comunei sucevene Cacica vizitează Świerklany și inițiază acțiuni de colaborare în sfera culturii, economiei și turismului.

04–05.03.1997, Varșovia. Vizita președintelui UPR în Polonia

În cadrul celei de-a 93-a sesiuni a Senatului Republicii Polone sunt discutate problemele polonezilor din afara granițelor Poloniei. Deputatul Johan Peter Babiaș, președintele UPR, a fost invitat la această sesiune, alături de parlamentari de etnie poloneză din Italia, Cehia, Lituania și Letonia.

05.03.1997, București. Întâlnire cu ministrul pentru protecția minorităților

Wilhelm Jakimowski și consilierul UPR Irma Bădina se întâlnesc cu ministrul Tokay György. Au fost discutate problemele legate de modernizarea drumurilor către localitățile sucevene locuite de etnici poloni pe baza finanțării primite din Polonia, de organizarea teritorială a UPR și de revendicarea clădirii Casei Polone din Suceava.

16.04.1997, Cacica, jud. Suceava. Inaugurarea festivă a Casei Polone

Clădirea a fost achiziționată cu fonduri provenite de la Întreprinderea de Comerț Exterior KOLMEX SA din Varșovia, din partea Întreprinderii de Construcții în Minerit din Bytom și de la Asociația „Wspólnota Polska”.

03–04.05.1997, Wałgany (Polonia). Concurs internațional de poezie

Poetul polonez Bolek Majerik din Pleșa (jud. Suceava) participă la a 16-a ediție a concursului de poezie *Szukamy talentów wsi* (Căutăm talente la țară), primind mențiuni pentru poeziile *Matka z La Salette* (Fecioara din La Salette), *Błogosławieństwo zapomnienia* (Binecuvântarea uitării) și *Być dzieckiem* (Să fii copil).

18.05–22.05.1997, Katowice (Polonia). Colaborarea dintre voievodatul Katowice și județul Suceava

Delegația oficială a județului Suceava este invitată de Micul Seim Autonom al voievodatului Katowice să analizeze posibilitatea încheierii unui *Acord de colaborare între voievodatul Katowice și județul Suceava*. S-a discutat despre stadiul de atunci al relațiilor româno-polone, despre ajutorarea polonezilor din jud. Suceava de către autoritățile polone și despre posibilitățile de cooperare economică, comercială, turistică și culturală dintre voievodatul Katowice (în prezent: Śląsk, Silezia) și județul Suceava. Delegația suceveană a participat în după-amiaza zilei de 19 mai la ședința Subcomisiei de colaborare cu statele Europei Centrale și de Est a voievodatului Katowice, unde s-au discutat propunerile de colaborare dintre cele două unități administrativ-teritoriale.

Delegația suceveană se întâlnește pe 20 mai cu Andrzej Szteliga, director cu problemele colaborării externe al Camerei Economice Regionale din localitate. Părțile agreează necesitatea stabilirii unui contact oficial între Camera Economică Regională și Camera de Comerț a județului Suceava.

21.05.1997, Katowice. Inițierea unui parteneriat de colaborare româno-polon

Este semnată *Scrisoarea de intenție privind colaborarea între voievodatul Katowice și județul Suceava*. În după-amiaza aceleiași zile, delegația județului Suceava se întâlnește cu Lech Szaraniec, președinte al Asociației Polono-Române și directorul Muzeului Sileziei din localitate.

Mai 1997, Suceava. Asociația „Wspólnota Polska” acordă burse copiilor polonezi

Președintele acestei asociații, profesorul Andrzej Stelmachowski, decide acordarea unor burse în contravaloarea internatului, a cantinei și a abonamentului lunar de transport pentru copiii poloni aflați în clasa a IX-a ce nu puteau face naveta la Suceava. Se acordă burse pentru următoarele specializări de la liceele sucevene: matematică-fizică și biologie-chimie (Liceul „Ștefan cel Mare”), limbile franceză și engleză studiu intensiv (Liceul „Petru Rareș”), învățători-educatori (Liceul Pedagogic), contabilitate (Liceul Economic). Acțiunile de acest tip continuă și în anii următori.

25.07.1997, București. Protocol de colaborare româno-polon

Este încheiat un Protocol între Ministerele de Finanțe ale R. Polone și României, în problema modernizării drumului comunal Cacica-Solonețu Nou, finanțată de partea polonă.

16.08.1997, Poiana Micului. Vizita delegației voievodatului Konin, Polonia

Condusă de d-na Grażyna Bajerska, această delegație a adus un clopot pentru biserica polonă din localitate și a analizat, împreună cu conducerea filialei UPR din localitate, diverse posibilități de cooperare.

19–23.08.1997, Cacica. Vizita delegației comunei Świerklany, voievodatul Katowice, Polonia

Delegația poloneză analizează cu primarul și consilierii locali din Cacica posibilitățile de conlucrare dintre cele două comune înfrățite și vizitează Casa Polonă din localitate.

09–12.10.1997, Česki Tešín, Republica Cehă. UPR participă la întâlnirea „Minoritățile slave în Europa celui de-al treilea mileniu”

Întâlnirea minorităților slave din Europa este organizată sub această deviză în principal de către Congresul Polonezilor din Republica Cehă. Comunitatea poloneză din România a fost reprezentată de ing. Wilhelm Jakimowski, vicepreședinte al Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski”. Din partea redacției ziarului „Polonus” a fost prezentă d-na Stanisława Jakimowska.

07–13.11.1997, Suceava. Vizita delegației Micului Seim al voievodatului Katowice

Delegația poloneză, condusă de Janusz Frąckowiak, vizitează județul Suceava la invitația președintelui Consiliului Județean Suceava, Gavril Mîrza, și a prefectului de Suceava, Vasile Ilie. Oaspeții sunt ghidați prin județul Suceava de către Wilhelm Jakimowski, președintele filialei UPR din Suceava.

09–10.11.1997, Cacica, Solonețu Nou. Vizita delegației Micului Seim al voievodatului Katowice

Delegația Micului Seim Autonom al voievodatului Katowice vizitează Casele Polone și analizează diverse posibilități de cooperare cu comitetele de conducere ale filialelor locale ale UPR, ai căror președinți sunt Krystyna Cehaniuc și Aniela Krupacz.

19.12.1997, Solonețu Nou. Manifestări culturale de Crăciun

Copiii de origine poloneză pun în scenă „Jasełka” (expresie derivată din vechiul cuvânt polonez *jasło* = staul) – spectacol ce prezintă alegoric, începând cu sec. XIII, nașterea lui Isus, și un recital de poezii și colinde tradiționale poloneze. Începând cu 1997, această manifestare este organizată la nivelul tuturor filialelor locale UPR.

Decembrie 1997, Białystok, Polonia. „Kresy” – Concurs de recitare a poeziilor lui Adam Mickiewicz

La ediția a VI-a, din 1997, au participat și trei eleve ce au reprezentat UPR: Ingrid Dziurkowski, Veronica Longher și Emanuela Wawrik, însoțite de profesoara Ewa Zielińska. Grupul de recitatori din România a fost distins cu o mențiune. Începând cu 1997, reprezentanții UPR au participat la fiecare fază internațională a concursului.

1998

15–16.01.1998, București. Vizita ministrului de externe al Poloniei, Bronisław Geremek

Demnitarul polon s-a întâlnit cu președintele UPR Johan Peter Babiaș și a acordat un interviu doamnei Barbara Breabăn, președinta Asociației „Dom Polski” din Constanța, pentru ziarul „Polonus” – nr. 2 (55) din februarie 1998.

21.02–13.03.1998, județul Suceava. Misiuni canonice la polonezii din jud. Suceava

Părintele Bernard Kuliński desfășoară în cadrul comunităților polone din localitățile sucevene Solonețu Nou, Moara, Suceava, Rădăuți, Vicșani, Poiana Micului, Pleșa, Păltinoasa, Cacica, Misiunile canonice din preajma jubileului de 2000 de ani de la Nașterea lui Isus Christos. Au fost implicate în aceste misiuni 900 de familii poloneze din jud. Suceava, cărora le-au fost explicate 134 de învățături creștine. Părintele Bernard Kuliński a fost însoțit permanent de pr. J. Strzelecki, paroh în parohia Moara, și în ultima zi a plecării sale, lângă biserica romano-catolică din Solonețu Nou, a fost înălțată o Cruce Misionară înaltă de 11 metri.

21.02–01.03.1998, Galați. Forumul Interetnic al Tineretului

Tadeusz Danelciuc reprezintă UPR la această manifestare organizată de către Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale și filiala din Galați a Uniunii Democratice a Turcilor.

09.03.1998, Solonețu Nou. Modernizarea drumului comunal Cacica-Solonețu Nou

Sosește în jud. Suceava o delegație de 6 persoane din Polonia, în vederea reglementării aspectelor tehnico-financiare privitoare la modernizarea acestui drum, finanțată de partea polonă, pe o suprafață de 9,6 km. În vederea discuțiilor cu delegația polonă, din București sosește o delegație de 10 persoane. La această întâlnire participă președintele UPR, Johan Peter Babiaș.

13-15.03.1998, Arcuș (jud. Covasna). Simpozionul „Participarea tineretului minoritar la societatea civilă”

Simpozionul este organizat de Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale, în colaborare cu Uniunea Culturală a Albanezilor. UPR este reprezentată de Tadeusz Danelciuc și Maria Ostrowski.

01.04.1998, București. Plenara Consiliului Minorităților Naționale

La manifestarea deschisă de ministrul György Tokay participă și președintele UPR, Johan Peter Babiaș. A fost votat proiectul legii privind restituirea proprietăților confiscate sau naționalizate de regimul comunist de la persoane fizice sau juridice aparținând minorităților naționale. A fost adoptată declarația privind recunoașterea și echivalarea în România, de către Ministerul Educației Naționale, a diplomelor obținute în alte țări. S-a hotărât înființarea premiului „Pro Minoritas”, ce urma să fie acordat anual unei personalități evidențiate în lupta împotriva intoleranței, rasismului și xenofobiei și care contribuie la cunoașterea aprofundată a minorităților etnice. S-a stabilit Ziua Minorităților Naționale în data de 18 decembrie, ce urmează să fie organizată în cadrul „Săptămânii Europene de Acțiune împotriva Rasismului”.

24.04.1998, Constanța. Simpozionul „Obiceiuri, tradiții, sărbători laice și religioase ale etniilor din Dobrogea”

Manifestarea este organizată de Asociația „Amis sans Frontières” din Constanța, făcând parte din programul mai larg „Să trăim în armonie”. Barbara Breabăn, președinta Asociației „Dom Polski” din Constanța, prezintă obiceiurile de Paște la polonezi.

04.05.1998, Suceava. Vizita delegației Fundației Bucovinene „Bratnia Pomoc” din Lubań – filiala Nowa Sól

Delegația din Polonia a fost condusă de președintele Wilhelm Skibiński și de secretara Teresa Kamińska. Au avut loc discuții cu conducerea filialei UPR Suceava, privitoare la oportunitățile de cooperare.

19.06.1998, Moara, jud. Suceava. Înființarea filialei UPR

Ca urmare a inițiativei pr. J. Strzelecki, originar din Białka Tatrzańska, paroh în parohia Moara, este înregistrată oficial asociația polonezilor din localitate, numită „Ajutorul Frățesc”. Tadeus Biseada este ales președintele acestei asociații, care îi include și pe polonezii din satele sucevene Frumoasa și Sf. Ilie.

25–28.06.1998, Varșovia. Olimpiada Cultural–Socială „Poloniada '98” și simpozion poetic

La ediția a treia a primei manifestări dedicate tinerilor polonezi din diasporă participă 39 de reprezentanți din 24 de țări. Polonezii din România au fost reprezentați de Ingrid Dziurkowski din Cacica, care a susținut lucrarea *Ocalić od zapomnienia rodziny polskie mieszkające w Kaczyce* („Să salvăm de la uitare familiile poloneze din Cacica”), distinsă cu premiul III. Versurile prezentate personal la simpozionul poetic de către poetul și artistul polon Bolek Majerik din Pleșa au fost inserate într-un volum special, alături de celelalte versuri premiate, intitulat *Złoty szerszeń* („Viespea de aur”).

27–28.06.1998, Suceava. Al IV-lea Congres al UPR

111 delegați, reprezentând toate filialele UPR au votat noua conducere: Johan Peter Babiaș (președinte), Stanisława Jakimowska și Bogdan Polipciuc (vicepreședinți), Zofia Szczepanski (trezorier), Elżbieta Pelczar (secretar).

28.06.1998, Păltinoasa. Inaugurarea Casei Polone

La ceremonie participă conducerea centrală a UPR, președinții de filiale locale, ambasadorul RP la București, Bogumił Luft, președintele Asociației „Wspólnota Polska” Andrzej Stelmachowski și numeroși membri ai UPR.

13–15.08.1998, Solonețu Nou. Conferința Națională a Tineretului Polonez din România

La prima ediție a acestei conferințe participă reprezentanți ai tineretului polonez din București, Constanța, Craiova și Suceava. Este aleasă conducerea Uniunii Tineretului Polonez din România, avându-i pe Tadeusz Danelciuc ca președinte și pe Marius Pietraru și Gabriela Străchinescu, ca vicepreședinți.

17–21.09.1998, Budapesta, Kecskemét. Conferința generală a polonezilor din diasporă

Participă 98 de delegați, experți și observatori din 25 de țări. UPR este reprezentată de președintele Johan Peter Babiaș și vicepreședintele Bogdan Polipciuc.

10–15.11.1998, Budapesta, Pécs. Întâlnirile reprezentanților minorităților naționale cu Oficiul Minorităților din Ungaria

Din România participă o delegație a minorităților naționale condusă de Carmen Petrescu – director în Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale. Din partea UPR în delegație este Danuta Roman, reprezentantă a polonezilor în Consiliul Minorităților Naționale din România.

03–05.12.1998, Varșovia. „Atelierele pentru editorii presei de limbă polonă”

Manifestare organizată de către *Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie* (Fundatia de Ajutorare a Polonezilor din Răsărit), cu participarea reprezentanților a 27 de redacții ale publicațiilor comunităților poloneze din Belarus, Lituania, Letonia, Rusia, Ucraina și România. Publicația „Polonus” a UPR a fost reprezentată de Gustaw Majorek.

09–13.12.1998, Paris, Strasbourg. *Reprezentanții comunităților etnice din România la Consiliul Europei*

La manifestările organizate de Consiliul Europei în vederea marcării zilei Declarației Universale a Drepturilor Omului din 10 decembrie, în cadrul delegației române participă și reprezentanți ai Departamentului pentru Protecția Minorităților Naționale și ai Consiliului Minorităților Naționale, ce reunește 17 organizații, conduși de secretarul de stat Klaus Fabricius. UPR a fost reprezentată de către președintele Johan Peter Babiaș. Delegația română a fost primită de către Daniel Tarchys, secretar general al Consiliului Europei, și Leni Fischer, președinta Adunării Parlamentare.

1999

02.01.1999, Siret. *Inaugurarea noului sediu al Casei Polone*

La ceremonie au participat membrii Asociației UPR Siret, președintele UPR Johan Peter Babiaș și pr. paroh din Siret Ienășcuț Valerian.

04.03.1999, București. *Președintele Poloniei se întâlnește cu polonezii din România*

Președintele Aleksander Kwaśniewski și soția sa, Jolanta Kwaśniewska, se întâlnesc la București cu reprezentanții comunităților poloneze din Pleșa, Solonețu Nou, Moara și Cacica. La discuțiile privitoare la situația drumului dintre Solonețu-Nou și Pleșa, construit cu fonduri din Polonia, și la cele privind învățarea limbii polone în Bucovina, problemă ridicată de profesorul Marian Schulz din Cacica, iau parte și ambasadorul R.P. în România Bogumił Luft, consulul R.P. la București K. Jurczak și președintele UPR, Johan Peter Babiaș. Președintele UPR participă și la întâlnirile dintre președinții României și Poloniei și dintre președintele polon și prim-ministrul Radu Vasile.

07.03.1999, București. *Decorarea președintelui UPR cu un înalt ordin polon*

Membrii Asociației UPR din capitală sărbătoresc în 4 martie 1999, la București, decorarea lui Johan Peter Babiaș de către președintele Aleksander Kwaśniewski cu Crucea de Cavaler al Ordinului Meritului al Republicii Polonia.

10–12.03.1999, Poiana Micului. *Vizita unei delegații de la „Wspólnota Polska”*

Delegația poloneză, însoțită de un expert în industria alimentară, discută cu conducerea Asociației UPR din localitate finanțarea unei întreprinderi de colectare și prelucrare a laptelui.

Martie 1999, București. *Întâlnire inter-minorități la nivel înalt*

Grupul parlamentar al minorităților naționale se întâlnește cu Péter Eckstein-Kovács, șef al Departamentului pentru Protecția Minorităților Naționale. Au loc discuții privind situația minorităților naționale.

Martie 1999, Moara. Utilaje agricole primite din Polonia

La sfârșitul acestei luni, o delegație a organizației polonezilor din Moara („Bratnia Pomoc”) aduce din Polonia utilaje agricole donate de statul polon prin intermediul Asociației „Wspólnota Polska”.

01.04.1999, Suceava. Vizita ambasadorului SUA la Casa Polonă

Ambasadorul SUA James Rosepepe vizitează Casa Polonă, semnează în cartea de onoare, felicită gazdele pentru „păstrarea unui spirit puternic al comunității poloneze din Suceava” și acordă un interviu reprezentanților mass-mediei locale.

16–25.04.1999, Suceava. Președintele organizației de tineret a UPR participă la Long Term Training Course

Cursul este organizat de către Direcția de Tineret a Consiliului Europei pentru reprezentanții tinerilor aparținând celor 17 minorități naționale din România. Minoritatea poloneză a fost reprezentată de Tadeusz Danelciuc – președintele organizației de tineret a UPR.

17–19.04.1999, Suceava, Solonețu Nou, Cacica, Păltinoasa, Moara. Vizita președintelui filialei din Cracovia a Asociației „Wspólnota Polska”

Președintele Zygmunt Kolenda vizitează comunitățile poloneze din aceste localități, semnează în Cartea de Onoare a Asociației UPR din Suceava și examinează împreună cu conducerea UPR următoarele probleme: dezvoltarea salinei din Cacica, construirea unei fabrici de lapte într-o localitate locuită compact de polonezi, schimburile culturale și dotarea Caselor Polone din Bucovina.

07–09.05.1999, București. Dar făcut papei Ioan Paul al II-lea

O delegație a Asociației UPR din Cacica oferă Suveranului Pontif o copie a icoanei miraculoase a Fecioarei Maria de la Cacica, în timpul celebrării de către acesta a Sfintei Liturghii în Parcul Izvor din București.

29.06.1999, Varșovia. Întâlniri de lucru ale președintelui UPR

Johan Peter Babiaș se întâlnește cu președintele Asociației „Wspólnota Polska”, Andrzej Stelmachowski, cu directorii Andrzej Chodkiewicz și Beata Czech. Problemele discutate privesc acordarea de burse pentru elevii polonezi din România, finanțarea cursului de limba polonă de pe lângă „Dom Polski” din București, finanțarea de către Asociație a unor tabere, alte investiții, dotări și organizarea de acțiuni culturale.

30.06.1999, Cracovia, Katowice. Întâlniri de lucru ale președintelui UPR

Johan Peter Babiaș se întâlnește la Cracovia cu președintele Asociației „Wspólnota Polska”, Zygmunt Kolenda, discutând problema finanțării cu 3000 de zloți a școlii din Solonețu Nou.

Președintele UPR se întâlnește la Katowice cu vicemareșalul Micului Seim Autonom al voievodatului Śląsk (Silezia), care a reiterat dorința de colaborare a acestei instituții cu autoritățile jud. Suceava.

01–04.07.1999, Arcuș, jud. Covasna. Conferința Națională „Dialog interetnic”

UPR a fost reprezentată de Jadwiga Mihai la conferința organizată de Asociația Presei Minorităților Naționale din România care reunea 16 naționalități diferite, exceptându-i pe maghiari, cu organizații de presă proprii. Principalele teme vizează legea privind profesiunea de ziarist (inexistentă pe atunci în România), un proiect de statut al ziaristului, proiectul creării Clubului Român de Presă, problematicile eticii de presă, a dreptului de autor și a accesului la informații, fondarea la Arcuș a unui centru de informații privitoare la presa și editurile minorităților naționale.

25.07.1999, Brețcu, jud. Covasna. Dezvelirea festivă a monumentului „Petőfi – Bem”

Din partea UPR participă la festivități vicepreședintele Bogdan Polipciuc.

01–12.08.1999, Constanța. Școala de vară a minorităților naționale

Întâlnirea a fost organizată de Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România, Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale (DPMN) și British Council sub deviza „Cultură, viziune, management”. UPR a fost reprezentată de Barbara Breabăn. Tadeusz Danelciuc a reprezentat organizația de tineret a UPR la cursul desfășurat pentru liderii tineretului minorităților etnice din România, organizat de DPMN și organizația de tineret a Uniunii Democrate a Maghiarilor din România.

15.09.1999, București. Vizita delegației Senatului Republicii Polone

O delegație a Senatului Republicii Polone condusă de către mareșalul Alicja Grzeškowiak sosește în România și poartă discuții oficiale cu președintele țării, prim-ministrul, ministrul afacerilor externe și președinții ambelor camere ale Parlamentului. La toate aceste întâlniri participă și președintele UPR, Johan Peter Babiaș. Ulterior, delegația poloneză însoțită de ambasadorul R.P. în România, Michał Klinger, vizitează Asociația UPR din București. După aceea, oaspeții din Polonia participă la sfințirea Altarului Polonez din localitatea Timișul de Sus, în apropiere de Brașov, construit lângă o tabără în care în toamna anului 1939 fuseseră instalați 600 de tineri refugiați din Polonia. Altarul a fost reconstituit în 1999 prin eforturile Casei Polone și a Consulatului R.P. din București, fiind sfințit de către arh. Ioan Robu și arhimandritul Vissarion din Sibiu. Liturghia a fost celebrată de către pr. Franciszek Bąk.

18.09.1999, Solonețu Nou, Cacica, Păltinoasa, Suceava. Vizita delegației Senatului Republicii Polone

Delegația condusă de către mareșalul Alicja Grzeškowiak vizitează Școala „Henryk Sienkiewicz” și Casa Polonă din Solonețu Nou, semnând în Cartea de Onoare a ambelor instituții, Sanctuarul Fecioarei Maria din Cacica, Casa Polonă din Păltinoasa și discută cu etnicii poloni din aceste localități. În final, vizitează Casa Polonă din Suceava, semnează în Cartea de Onoare și întretine discuții cu membrii Asociației UPR din Suceava.

23–25.09.1999, Suceava. Zilele Culturii Polone în România

UPR organizează diferite manifestări găzduite de Casa Polonă, Muzeul de Științe Naturale și Complexul Muzeal Bucovina din Suceava: simpozion științific internațional, spectacol, proiecții cinematografice, expoziție, vizitarea unor monumente istorico-religioase. Simpozionul Științific internațional este desfășurat în primele 2 zile sub egida „Cel de-al II-lea Război Mondial pe fondul relațiilor româno-polone”. Participă istorici din Polonia și România. În prima zi sunt proiectate două filme documentare tratând problematica refugiului polonezilor în România, film realizat în România, și a izbucnirii celui de-al Doilea Război Mondial, film realizat în Polonia. La sfârșitul primei zile a manifestărilor, Ansamblul de Cântece și Dansuri „Krakus” din Cracovia prezintă un spectacol în sala mare a Casei Polone. A doua zi a manifestărilor debutează cu vernisajul expoziției de fotografii realizate de profesoara de limba polonă Ewa Kamińska, intitulată „Același cer – Bucovina, regiune multiconfesională”, și tot în aceeași zi sunt vizitate Sanctuarul Sfintei Maria din Cacica și biserica romano-catolică din Solonețu Nou.

A treia zi a manifestărilor este dedicată sf. Liturghii de la biserica romano-catolică din Suceava și depunerii de flori la mormântul lui Paweł Krukar, soldat al armatei poloneze, mort în 1939 la Suceava.

Începând cu 1999, Zilele Culturii Polone în România reprezintă cea mai importantă manifestare cultural-științifică anuală, organizată în același format de către UPR.

23.09.1999, Suceava. Vizita delegației Micului Seim Autonom al voievodatului Silezia

Delegația polonă analizează cu reprezentanții Consiliului Județean Suceava posibilitățile de cooperare în materie de economie, sport, turism, cultură și educație, pe baza acordului de cooperare semnat în 1997 între județul Suceava și voievodatul Katowice.

24.09.1999, Poiana Micului, Pleșa, Păltinoasa. Vizita delegației Asociației „Wspólnota Polska” din Varșovia

Delegația polonă se întreține cu locuitorii polonezi din aceste localități, cu președintele Asociației UPR din Păltinoasa „Józef Opaczyński” și cu profesorul de limba polonă din aceeași localitate, Zygmunt Gorazdowski.

05–10.10.1999, Koło (voievodatul Wielkopolska, Polonia). Zilele Bucovinei

Manifestare culturală organizată de filiala din Poznań a Asociației „Wspólnota Polska”, Casa de Cultură din Koło, Centrul Cultural din voievodatul Wielkopolska, Expozițiile Artistice (Wystaw Artystycznych) și autoritățile locale din Koło. UPR a fost reprezentată de sculptorul și poetul polonez din Pleșa, Bolek Majerik, care a expus sculpturi și a recitat versuri din creația poetică proprie.

20.10.1999, Suceava. Inițiere colaborare cu „Polski Dom” din Bălți, Republica Moldova

Witali Majewski prezintă o scrisoare de intenție din partea „Polski Dom” din Bălți, în vederea inițierii cooperării cu UPR, care răspunde pozitiv. Delegatul

Casei Polone din Republica Moldova, primit de președinta Asociației UPR Suceava Stanisława Jakimowska, prezintă câteva numere din publicația bilingvă „Jutrzenka” (Aurora), tipărită în limbile polonă și rusă.

23–24.10.1999, Lwów (astăzi Lviv, Ucraina). Întâlnirea anuală a președinților organizațiilor poloneze din diasporă, membre ale Consiliului European al Comunităților Poloneze (CECP)

UPR a fost reprezentată în CECP de către președintele Johan Peter Babiaș și vicepreședintele Bogdan Polipciuc. A fost dezbătut proiectul statutului organizației și posibilitatea ca CECP să-și deschidă birouri în Varșovia și Bruxelles. S-a propus ca autoritățile R.P. și organizațiile polonezilor din diasporă să elaboreze un program de lungă durată pentru sprijinirea polonezilor din lume, iar guvernul R.P. să numească un demnitar, cu rang de ministru sau secretar de stat, care să se ocupe de problemele celor 15 milioane de polonezi din diasporă.

Noiembrie 1999, Suceava. Vizita unei delegații de la Centrul de Consultanță Agricolă din Końskowola, Polonia

Au avut loc discuții cu conducerea UPR în vederea organizării unor cursuri de consultanță agricolă în Polonia pentru etnicii polonezi din jud. Suceava.

Decembrie 1999, Zielona Góra, Polonia. Înregistrarea oficială a statutului Asociației „Wspólnota Bukowińska”

Conform statutului, asociația își propune să sprijine din punct de vedere cultural polonezii din Bucovina, în special regiunea Cernăuți, Ucraina și jud. Suceava.

2000

30.01.2000, Cacica. Înființarea organizației de tineret a Asociației UPR

În organizația de tineret, Ingrid Dziurkowski este aleasă în calitate de președinte, în calitate de vicepreședinte fiind ales Gabriel Tcaci, Monika Nawrocka devine secretar, iar Teodora Kuczyńska trezorier.

09–10.02.2000, Solonețu Nou, Cacica, Suceava. Vizita unor organizații umanitare poloneze

Joanna Czechowska și Grzegorz Hajduk de la biroul regional din Cracovia al organizației Acțiunea Umanitară Poloneză, Ewa Lipska și Beata Badowicz de la Misiunea Medicală Poloneză vizitează comunitățile poloneze din aceste localități. Sunt analizate nevoile legate de asistența medicală, indiferent de etnie, și de organizare a unor tabere de vacanță.

05.03.2000, Suceava. Zapusty, tradiție religioasă polonă

La Casa Polonă din Suceava se sărbătorește Zapusty (Începutul Postului Mare). Potrivit tradiției bucovinene a cooperării interetnice, la întâlnire participă și oaspeți de la Forumul Democrat German din Suceava.

Zapusty este organizat anual, la nivelul filialelor locale UPR.

16–30.03.2000, Solonețu Nou. Anchetă sociologică în cadrul comunității poloneze

O anchetă sociologică este realizată în cadrul comunității poloneze, în scopul redactării unei lucrări de licență, de către Adrian Maćkiewicz de la Universitatea „Mikołaj Kopernik” din Toruń. La anchetă participă și Dariusz Szczeński, student în anul III la Universitatea Pedagogică din Cracovia.

14.04.2000, București. Întâlnirea Clubului Oamenilor de Afaceri „Polonia–România”

Stanisław Kapusta, expert pe lângă Ambasada R.P. în România, prezintă date statistice privitoare la economia Poloniei în 1999 și la schimburile comerciale polono-române din acel an. La această întâlnire UPR este reprezentată de către Bogdan Polipciuc, Anca Stroescu și M. Ludu.

06.05.2000, Suceava. Întâlnire în cadrul programului „Contribuția minorităților naționale la viața culturală din România”

Întâlnirea este organizată la Muzeul Național al Bucovinei de către Vladimir Hapenciuc, expert al Biroului Teritorial Suceava al Departamentului pentru Protecția Minorităților Naționale de pe lângă Guvernul României. Minoritatea polonă din mun. Suceava este reprezentată de președinta Asociației UPR Suceava, Stanisława Jakimowska, și de către Józef Milczek. Minoritatea germană a fost reprezentată de Arnold Wamsiedel, care a prezentat contribuția etnicilor germani la viața culturală a Sucevei. Grupul vocal al tineretului Forumului German interpretează cântece populare germane.

17–25.05.2000, Końskowola, Polonia. Curs de școlarizare în domeniul agroturismului

La cursul organizat de către Centrul de Consultanță Agricolă din localitate, au participat din Solonețu Nou Ghervazen Longher, M. Staszkwian, A. Zielonka și A. Revai.

20–21.05.2000, Constanța. Manifestări culturale în cadrul proiectului „Dobrogea – model etnic multicultural”

În cadrul acestor manifestări culturale organizate la Clubul Elevilor, Asociația UPR Constanța a prezentat exponate de artă populară polonă (macaturi), un costum popular din zona etnografică Cracovia, cărți ale scriitorilor polonezi deținători ai Premiului Nobel și exemplare din publicația „Polonus”. Grupul de copii al Asociației a prezentat un program de cântece de vacanță și poezii în limba polonă.

10.06.2000, Suceava. Faza națională a concursului de poezie Maria Konopnicka

Organizată de UPR sub patronajul ambasadorului Republicii Polone în România, Michał Klinger, concursul a numărat 51 de participanți: 3 din București și Constanța și 45 din județul Suceava, ce au performat la două categorii de vârstă, până la 15 ani și peste 15 ani. Concursul a fost distins cu premii oferite de UPR și Ambasada Republicii Polone din București. Începând cu anul 2000, UPR organizează etapa națională a acestei manifestări culturale internaționale.

10–21.07.2000, București, Solonețu Nou, Poiana Micului, Păltinoasa, Cacica, Moara. Vizita medicilor de la Misiunea Medicală Poloneză

Grupul de medici polonezi oferă consultanță medicală gratuită etnicilor polonezi și nepolonezi din aceste localități. Începând cu anul 2000, medicii de la Misiunea Medicală Poloneză îndeplinesc anual această misiune în județul Suceava.

16–23.07.2000, Cacica, Păltinoasa, Poiana Micului, Pleșa, Solonețu Nou. Examinarea posibilităților agroturistice

La inițiativa Asociației „Wspólnota Polska”, o echipă de specialiști în agroturism din Polonia, condusă de ing. Halina Libera, vizitează comunitățile poloneze din aceste localități pentru a examina posibilitățile de dezvoltare a agroturismului. Inițierea localnicilor în problemele legate de marketing, reclamă și dezvoltarea acestui tip de turism.

11–16.08.2000, Góry Mokre-Przedbórz, voievodatul Łódź, Polonia. Festivalul internațional de poezie „Maria Konopnicka”

A IX-a ediție a acestui festival a inclus două grupe de concurs, recitare și poezie cântată, participanții fiind împărțiți în patru categorii: copii (până la 15 ani), tineri (peste 15 ani), adulți și ansambluri. Au participat circa 300 de elevi, majoritatea din Bielorusia, Letonia și Lituania, dar și din Spania și SUA. UPR a fost reprezentată de Janina Hahula, premiată alături de alte 6 concurente, și Ingrid Dziurkowski, distinsă cu mențiuni, eleve pregătite de Elżbieta Wieruszewska. Din anul 2000, reprezentanții UPR participă la fiecare fază internațională a acestei manifestări culturale.

30.09–02.10.2000, Pułusk. Congresul Consiliului European al Comunităților Poloneze

La întâlnire participă delegați ai diasporei polone din 24 de țări. UPR este reprezentată de președintele Johan Peter Babiaș, vicepreședintele Bogdan Polipciuc și președintele organizației de tineret Tadeusz Danelciuc. Discuțiile privesc situația polonezilor din țările ex-comuniste, cooperarea dintre polonezii din diaspora și instituțiile din Polonia și rolul tineretului polonez. Se adoptă noua denumire a organizației: Uniunea Europeană a Comunităților Poloneze (*Europejska Rada Wspólnot Polonijnych*) și se înființează Consiliul European al Tineretului.

03–09.10.2000, Cacica, Pleșa, Poiana Micului, Solonețu Nou, Suceava. Vizita delegației districtului Żary (Polonia)

Delegația a fost compusă din reprezentanți ai administrației districtuale, ai Societății Poloneze de Turism din Żary, ai Asociației Polonezilor („munteni”, pol. *górali*, n. a.) din Podhale (*Związek Podhalań Polskich*), jurnaliști, oameni de cultură, oameni de afaceri. Oaspeții au analizat cu conducerea Asociațiilor UPR din aceste localități următoarele posibilități de colaborare: organizarea de tabere școlare în Polonia, trimiterea în Polonia a unor tineri dispuși să învețe meserii sau cum se inițiază o microafacere, organizarea de spectacole și festivaluri artistice și seminarii de turism.

07.10.2000, Suceava. Vizita delegației Asociației Polonia–România „Integracja” din Wrocław

Președintele Asociației, Stanisław Kręciproch, și vicepreședintele Emil Malik sunt primiți de senatorul Gh. Prisăcaru, membru al Comisiei de politică externă a Senatului României, și de Mihai Grozavu, vicepreședintele Consiliului Județean Suceava. Au loc discuții despre minoritățile etnice din județ, cu accent pe situația minorității polone, la care participă și Stanisława Jakimowska, redactor-șef al publicației „Polonus”. Ulterior, oaspeții poloni sosesc la Casa Polonă din Suceava, unde se întâlnesc cu președintele UPR Johan Peter Babiaș, cu membrii redacției „Polonus” și ai Asociației UPR din Suceava. Se stabilește ca Asociația Polonia–România să colecteze în Polonia și să trimită către UPR opere fundamentale ale literaturii polone.

19.10.2000, Ochla, Polonia. Vernisajul expoziției „Bukowina – dziedzictwo kulturove” (Bucovina – moștenire culturală)

Expoziția este organizată de către Asociația „Wspólnota Bukowińska” din Zielona Góra (președinte Wilhelm Skibiński), la Muzeul Etnografic în aer liber din Ochla (între Ochla și Zielona Góra este o distanță de circa 6 km). Sunt expuse obiecte, fotografii, documente ce au aparținut unor polonezi bucovineni din secolele XIX–XX. UPR este reprezentată la vernisaj de către Elżbieta Wieruszewska.

26.11.2000, România. Candidații UPR în alegerile parlamentare

Johan Peter Babiaș candidează pentru un loc în Parlamentul României, în calitate de reprezentant al Asociației UPR din Suceava. Președintele în exercițiu al UPR și-a păstrat și locul de deputat, pe baza celor 2689 de voturi obținute. Danuta Roman, candidat al Asociației UPR București, obține aproximativ 1700 de voturi.

16.12.2000, Suceava. Spectacol folcloric-coregrafic interetnic

Organizat în sala mare a Casei Polone din Suceava de către Vladimir Hapenciu, expert din Suceava al Departamentului pentru Protecția Minorităților Naționale, cu ocazia Zilei Minorităților Naționale din 18 decembrie. UPR este reprezentată de ansamblul „Mała Pojana” din Poiana Micului și de ansamblul de dansuri ale copiilor și tinerilor din Cacica. Filiala din jud. Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România este reprezentată de ansamblurile din Călinești Cupleanu, Negostina („Florile Negostinei”), Măritei („Barvinoc”), iar cea din jud. Botoșani de ansamblul „Priатели” din Rogojești. Lipovenii din jud. Suceava sunt reprezentați de ansamblul „Podsnejnichi” din Lipoveni, iar germanii din mun. Suceava de grupul vocal „Jugendlust”.

20.12.2000, Constanța. Ziua Minorităților Naționale din România

Oficializată pentru ziua de 18 decembrie, sărbătoarea a fost marcată printr-o expoziție la hotelul BTT din localitate. Asociația UPR din Constanța a expus publicații, cărți, costume populare, tapiserii și broderii. Magda Breabăn a prezentat la concertul festiv de la Teatrul Fantasio un buchet de colinde poloneze.

**22.12.2000, Rădăuți. Expoziția „Din viața minorităților naționale din Bucovina”
Concert de colinde**

Expoziția și concertul de colinde în limbile română, polonă, ucraineană și germană au fost organizate de autoritățile locale la Galeriile de Artă. UPR a fost reprezentată de grupul vocal al ansamblului „Mała Pojana” din Poiana Micului.

29.12.2000, Câmpulung Moldovenesc. Festivalul Obiceiurilor de Iarnă al minorităților naționale din Obcinile Bucovinei

Festivalul este organizat de Fundația „Karpatica” din Kosice, Fundația „Baltagul” din Câmpulung Moldovenesc și Fondul de Dezvoltare a Euroregiunii „Carpatica”, cu participarea ansamblurilor reprezentând minoritățile ucraineană, huțulă și polonă. UPR este reprezentată de ansamblul „Sołonzanka”.

2001

Aprilie 2001, Voroneț, Humor, Vatra Moldoviței, Sucevița, Arbore, Putna. Cercetări etnografice de teren

Institutul de Etnologie al Universității Jagiellońe realizează cercetarea de teren „Mănăstirile pictate din Bucovina de Sud. Importanța actuală și contextul mănăstirilor situate la zona de frontieră culturală” cu ajutorul unui grup de cercetători și studenți ai Universității Jagiellońe din Cracovia, condus de Ewa Kocój. Grupul din Polonia a fost dirijat pe teren de o echipă a UPR formată din Johan Peter Babiaș, Stanisława Jakimowska și Ghervazen Longher, sprijinită de consulul K. Jurczak.

28.04–03.05.2001, Varșovia, Pułtusk, Cracovia, Częstochowa. Al doilea Congres al Diasporei poloneze

Al doilea Congres al diasporei poloneze se desfășoară sub deviza „Diaspora poloneză și polonezii în pragul noului mileniu”, cu participarea a aproape 400 de delegați, reprezentând diaspora poloneză din 55 de țări. UPR este reprezentată de vicepreședintele Stanisława Jakimowska. Lucrările Congresului se desfășoară în cadrul a 4 comisii: pentru problemele polonezilor din diaspora; pentru problemele colaborării organizațiilor polonezilor din diaspora cu structurile bisericești; pentru problemele învățământului și ale tinerei generații; pentru problemele privitoare la ajutorul social, de caritate și repatriere. În final, se stabilește ca următorul congres să aibă loc în 2006, iar ziua de 2 mai este proclamată Ziua Diasporei Poloneze și a Polonezilor din Străinătate.

19.05.2001, Cracovia. Constituirea Asociației Polono-Române

Întâlnirea de constituire, inițiată de dr. Joanna Porawska de la Institutul de Filologie Romanică și Ewa Kocój de la Institutul de Etnologie al Universității Jagiellońe, are loc la Collegium Paderevianum din localitate. Discuțiile privesc proiectele de organizare în Polonia a unor expoziții și conferințe privitoare la România și traducerea unor autori români în Polonia.

20–24.05.2001, Suceava. Vizita delegației consiliului voievodatului Silezia (Śląsk)

Delegația condusă de Jerzy Guła se întâlnește la Camera de Comerț și Industrie din Suceava cu conducerea Consiliului Județean Suceava, diverși oameni de afaceri și reprezentanții polonezilor bucovineni. Sunt trasate liniile directoare ale cooperării cu UPR în materie de învățământ și educație, în cadrul acordului încheiat în 1997 de voievodatul polonez cu Consiliul Județean Suceava.

03.06.2001, Măriștea Mare. Festivalul Județean al Minorităților Naționale

Organizația județeană Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România serbează festivalul la care polonezii sunt reprezentați de elevii Școlii Generale din Cacica, care ocupă locul I la recitare și dansuri și locul II la cânt.

08–10.06.2001, Żary, Złotnik (districtul Żary, Polonia). Expoziție și simpozion „Polonezii din Bucovina – destinul și cultura lor – izvor al identității naționale”

În cadrul manifestărilor cultural-științifice au loc vernisajul expoziției „Bucovina – moștenire națională”, organizată în Salonul Expozițional al Casei de Cultură din Żary, un spectacol muzical-coregrafic și o sesiune de comunicări științifice organizate de Societatea Națională de Turism Chorografic din Polonia, filiala districtului Żary, conducerea districtului Żary, autoritățile locale din Żary și Złotnik și „Wspólnota Bukowińska” din Zielona Góra. UPR a fost reprezentată de Stanisława Jakimowska, Maria Ostrovska și ansamblul „Sołonzanka” din Solonețu Nou.

22–24.06.2001, Budapesta. Întâlnirea conducerii comunităților poloneze din Europa Centrală și de Sud

Organizată de patru mari organizații ale minorității polone din Ungaria, Conducerea Națională a Minorității Poloneze avându-l ca președinte pe Konrad Sutarski, Societatea Culturală Polonă „general Józef Bem”, președinte Alicja Nagy, Asociația Polonă „Sf. Wojciech”, președinte Elżbieta Cieślewicz Molnár și Organizația Minorității Polone din Budapesta, președinte Ewa Słaba Ronay. Participă delegați ai polonezilor din Austria, Bulgaria, Croația, Cehia, Iugoslavia, Macedonia, Slovacia, Slovenia și România. UPR a fost reprezentată de Johan Peter Babiaș și Stanisława Jakimowska. S-a decis inițierea unor acțiuni de colaborare între asociațiile polonezilor din țările mai sus-menționate și s-a stabilit ca următoarea întâlnire să aibă loc la Suceava, în mai 2002.

29.06–08.07.2001, Poznań. Întâlnire a Tineretului Polonez din Diasporă

A treia întâlnire bianuală de acest tip, desfășurată sub genericul „Orle Gniazdo 2001”, a fost organizată de către filiala din Wielkopolska a Asociației „Wspólnota Polska” și „Dom Polonii” din Poznań, cuprinzând ateliere literare, foto, de ziaristică, dans, plastică, muzică, împletituri de nuiete. Aproximativ 200 de tineri au participat, reprezentând diaspora polonă din 20 de țări. UPR a fost reprezentată de Janina Felik, Ovidiu Arganisciuc din Suceava, Gabriel Pătrașcu din Bacău, Lighitia Briak din Păltinoasa și Ștefan Roșca din București.

08.12.2001, Suceava. Ziua Minorităților Naționale din România

În partea formală a manifestării, desfășurată la Casa Polonă din Suceava, Vladimir Hapenciuc, expert teritorial din Suceava al Departamentului pentru Relații Interetnice, dă citire scrisorii lui Attila Markó de la Departamentul pentru Relații Interetnice. Ulterior, în fața unui numeros public evoluează 6 ansambluri, reprezentând 5 minorități naționale: grupul vocal „Jugendlust” reprezentând Forumul Democrat German din Suceava, ansamblul rușilor lipoveni „Cereșenca” din Lipoveni, jud. Suceava, ansamblul romilor din Gulea, com. Dolhasca, jud. Suceava, „Sołonzanka” din Solonețu Nou, reprezentând UPR, grupul de copii ucrainenii din Mărițeia Mare, jud. Suceava, și grupul vocal „Sve-cruhe” din Suceava ale Uniunii Ucrainenilor din România.

2002

13–16.02.2002, Cluj-Napoca. Întâlnire consacrată protecției minorităților naționale și relațiilor interetnice

UPR a fost reprezentată de Lucia Zielonka și Bogdan Polipciuc la întâlnirea organizată de Ministerul Informațiilor Publice, Ministerul Integrării Europene și Fundația „Friedrich Ebert”, cu participarea delegaților minorităților naționale reprezentate în Parlament și ai unor ONG-uri.

18–27.03.2002, România. Recensământul populației și al locuințelor din România

La rubrica „neam” au fost consemnați 3559 de polonezi (1705 bărbați și 1854 femei). Dintre aceștia, 2562 locuiau în județul Suceava.

17.04.2002, București. Vizita delegației Senatului Republicii Polone

Delegația condusă de mareșalul Senatului Republicii Polone, Longin Hieronim Pastusiak, dezbate la Casa Polonă din București următoarele probleme: educația copiilor și tinerilor de origine polonă din România și concentrarea tuturor organizațiilor poloneze – Casa Polonă, școlile, Institutul de Cultură, Camera de Comerț și Industrie – în cadrul unui Centru Cultural Polon din București.

18–19.04.2002, Suceava. Vizita delegației Senatului Republicii Polone

Delegația polonă vizitează în prima zi Casa Polonă și semnează în Cartea de Onoare. Conducerea UPR este reprezentată la discuții de Stanisława Jakimowska și de deputatul Ghervazen Longher. Discuții privitoare la inițierea proiectului educativ „Copiii Bucovinei” (cofinanțat cu fonduri oferite de Senatul polon), pentru școlile unde învață copii de origine polonă din localitățile multietnice din jud. Suceava: Solonețu Nou, Poiana Micului, Pleșa, Cacica, Păltinoasa, Gura Humorului, Siret, Suceava, Moara.

27–28.04.2002, Chișinău. Festivalul „Primăvara poloneză în Moldova”

Festivalul a fost organizat de polonezii din Republica Moldova, cu sprijinul Ambasadei R.P. din Chișinău, și s-a desfășurat la Centrul Cultural „Ginta Latină”. UPR a fost reprezentată la nivel oficial de președintele Asociației UPR Suceava

Stanisława Jakimowska, însoțită de ansamblurile „Mała Pojana” și „Sołonzanka”. Începând cu 2002, reprezentanții UPR participă în fiecare an la acest festival.

09–12.05.2002, La Ferte sous Jouarre (Franța), Paris. *Întâlnire a reprezentanților diasporei polone*

Întâlnirea este organizată de Asociația „Nazareth Famille” și Școala Nazareth din Paris. Participă delegați ai organizațiilor poloneze din diasporă din 11 țări: Anglia, Austria, Bulgaria, Cehia, Elveția, Franța, Germania, Italia, Moldova, România și Suedia. UPR a fost reprezentată de președintele Stanisława Jakimowska, care a făcut cunoscut celor de față trecutul și prezentul polonezilor din România.

08.06.2002, Suceava. *Al IV-lea Congres al UPR*

Deputatul Ghervazen Longher este ales în funcția de președinte, funcțiile de vicepreședinti fiind obținute de Bogdan Polipciuc și Cazimir Longher.

17–24.07.2002, Rzeszów (Polonia). *Festivalul mondial al ansamblurilor folclorice ale polonezilor din diaspora*

UPR este reprezentată de ansamblul „Sołonzanka” la festivalul mondial unde participă 30 de ansambluri de pe toate continentele, dintre care 12 sunt din SUA și Canada.

31.08.2002, Păltinoasa. *Festival folcloric polonez*

Au participat ansamblurile „Mała Pojana” din Poiana Micului, „Sołonzanka” din Solonețu Nou și nou înființatul ansamblu „Florile Bucovățului”, de pe lângă Casa Polonă din Păltinoasa, pentru a prezenta folclorul polonez din regiunea Czadca (astăzi Slovacia), regiunea de unde au venit în Bucovina, în sec. XIX, majoritatea strămoșilor (*górali* = „munteni”) polonezilor bucovineni.

19–21.09.2002, Szczecin. *Conferință internațională a diasporei poloneze*

Organizată de către Universitatea din Szczecin, conferința a fost pusă sub patronajul onorific al ministrului de externe al Poloniei, Włodzimierz Cimoszewicz. UPR a fost reprezentată de Barbara Breabăn, președinta Asociației UPR din Constanța. Au avut loc discuții privitoare la sprijinirea de către diaspora polonă a aderării Poloniei la UE, organizarea și sprijinirea unor acțiuni culturale, științifice, educaționale și economice, desfășurate între asociațiile diasporei polone sau între acestea și Polonia.

19–22.09.2002, Suceava. *Întâlnirea regională a reprezentanților diasporei polone din Europa Centrală și de Sud-Est*

Pe lângă reprezentanții UPR (Stanisława Jakimowska, Ghervazen Longher), la această întâlnire participă delegați de la Comunitatea Organizațiilor Poloneze (Austria), Forumul Polonezilor din Diaspora (Austria), Asociația Polonă Culturalo-Educativă (Bulgaria), Societatea Culturală Polonă „Mikołaj Kopernik” (Croatia), Congresul Polonezilor din Republica Cehă, Centrul Diasporei Poloneze (Iugoslavia), Asociația Polonă din Macedonia, Clubul Polonia Skopje (Macedonia), Clubul Polon din Bratislava (Slovacia), Societatea de Prietenie Polono-Slovenă (Slovenia), Asociația Culturală Polonă „General Józef Bem” (Ungaria),

Asociația Polonă „Sf. Wojciech” (Ungaria) și Uniunea Europeană a Comunităților Polonezilor din Diaspora (Marea Britanie). Printre problemele discutate: colaborarea între asociațiile participante la întâlnire și colaborarea acestora cu Polonia; integrarea în UE a Poloniei și a țărilor din centrul și estul Europei în care există diaspora polonă; specificul, situația și problemele comunităților poloneze din țările europene; rolul intelectualității polone, al liderilor și al căsătoriilor mixte; rolul tineretului polon și al mijloacelor mass-media; rolul Bisericii și al Televiziunii Polonia.

15.12.2002, Păltinoasa. Inaugurarea Clubului Olimpic Școlar

Ceremonia s-a desfășurat la Casa Polonă. Clubul, afiliat UPR, reunește copii și tineri de origine poloneză, propagând practicarea sportului, ideea olimpismului polonez, principiile fair play-ului în educația în spiritul rivalității sportive. Clubul a fost înființat la sugestia Fundației Semper Polonia din Varșovia, care a donat echipamentul sportiv necesar. Evenimentul a fost filmat de o echipă de la TV Polonia.

2003

09.01.2003, Varșovia. UPR la Forum Polonijne

Emisiunea „Forumul Polonezilor din Diaspora”, transmisă de Televiziunea Polonia, este dedicată polonezilor din întreaga lume. Din partea UPR participă președintele Ghervazen Longher. La emisiune a fost invitat să participe și consulul R.P. Polone în România, K. Jurczak, din partea conducerii Asociației „Wspólnota Polska”.

17.05.2003, Pruszków, lângă Varșovia. Vernisajul expoziției de sculptură și lansarea volumului de versuri a lui Bolek Majerik

La Muzeul Industrii Miniere Vechi și Metalurgiei din regiunea Mazowsze (Muzeum Starożytnego Górnictwa i Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie pod Warszawą), a fost organizat un vernisaj al expoziției unor sculpturi realizate de artistul și poetul polon din Pleșa, Bolek Majerik, desfășurat sub patronajul onorific al ambasadoarei României în Polonia, Irena Comoroschi. Bolek Majerik își lansează la această expoziție primul volum de versuri, integral în limba polonă *Kim ja jestem?* (Cine sunt eu?).

21.05.2003, Suceava. Dezvelirea plăcii comemorative a Societății polone de lectură

Placa marchează 100 de ani de la înființarea *Societății polone de lectură* din Suceava și a fost dezvelită de d-na Janina Sagatowska, vicepreședinta Comisiei pentru emigrație și polonezii din străinătate a Senatului R.P. Sfințirea plăcii a fost realizată de pr. paroh Dumitru Pătrașcu, decan de Bucovina, împreună cu preoții J. Strzelecki (timp de 6 ani capelanul polonezilor bucovineni), pr. Johann Proschinger – paroh în Suceava și Moara mai mulți ani de zile, Michał Zielonka și Władysław Hejmej din Złotnik, localitate din Polonia în care s-au stabilit după 1946 repatriații polonezi din România.

19–21.09.2003, Szczecin, Polonia. A II-a conferință internațională a diasporei poloneze: „Polska – Polonia wzajemne oczekiwania” (Polonia – diaspora, așteptări reciproce)

Desfășurată sub acest generic, a II-a conferință internațională a diasporei poloneze a dezbătut o serie de probleme referitoare la „Carta Polonezului” (*Karta Polaka*) și obligativitatea pentru polonezii din țările est-europene de a obține viză de intrare în Polonia începând cu 1 octombrie 2003. UPR a fost reprezentată de președintele Ghervazen Longher și președinta Asociației „Dom Polski” din Constanța, Barbara Breabăn.

09.10.2003, București. Vizita președintelui Republicii Polone și acreditarea noului ambasador al Poloniei la București

Președintele Aleksander Kwaśniewski se întâlnește la Ambasada Republicii Polone din București cu președintele României, Ion Iliescu, reprezentanți ai guvernului român și președintele UPR, Ghervazen Longher. Președintele polon mulțumește în mod deosebit doamnelor Stanisława Jakimowska, președinta Asociației „Dom Polski” din Suceava, Maria Lesiecka și preotului K. Kotylewicz, „în numele poporului polonez”, pentru păstrarea spiritului polonez în România. Este acreditat noul ambasador al Poloniei la București, J. Paliszewski.

24–25.10.2003, Cracovia. Conferință a diasporei polone

Filiala Asociației „Wspólnota Polska” din Cracovia organizează conferința *Polonia a Unia Europejska – Polska w Unii Europejskiej i środowiska polskie za granicą – nowa jakość współpracy – „Diaspora poloneză și Uniunea Europeană – Polonia în Uniunea Europeană și comunitățile poloneze din străinătate – o nouă calitate a colaborării”*. Au participat organizații ale diasporei poloneze din 17 țări ale Europei. UPR a fost reprezentată de președinta Asociației din Suceava a UPR, Stanisława Jakimowska, și de Kazimierz Mecek, membru în Comisia de etică și arbitraj a UPR.

25.12.2003, Pârteștii de Sus, jud. Suceava. Festivalul interetnic de datini și obiceiuri populare „Cetina de Brad”

Primăria Cacica și Școala Generală din Pârteștii de Sus organizează a IV-a ediție a festivalului interetnic. Polonezii din jud. Suceava sunt reprezentați de ansamblul „Sołonzanka”, ce interpretează colinde și dansuri poloneze, și de elevii școlii din Cacica, pregătiți de Cristina Cehaniuc – președinta Asociației „Dom Polski” din Cacica. Aceștia interpretează colinde românești, poloneze și ucrainene. Începând cu 2003, reprezentanții UPR participă la edițiile anuale ale acestui festival.

Decembrie 2003, Londra. Al V-lea Congres al Uniunii Europene a Comunităților Polonezilor din Diasporă (UEPCD)

La Centrul Polonez Socio-Cultural (CPSC), în „sala zmeurie”, s-a desfășurat principala festivitate la aniversarea a 10 ani de la înființarea UEPCD. Participă reprezentanți a 28 de țări membre ale UEPCD, președinte Helena Miziniak. Au fost acceptate candidaturile de intrare în UEPCD ale organizațiilor poloneze din Irlanda și Olanda, organizația cuprinzând astfel 30 de țări. Polonezii din

România au fost reprezentați de președintele UPR, Ghervazen Longher, vice-președintele UPR Cazimir Longher și președintele Asociației „Dom Polski” din Suceava, Stanisława Jakimowska.

2004

21.01.2004, Zielona Góra, Polonia. Seară culturală consacrată lui Bolek Majerik

La Clubul Studenților „Karton” de pe lângă Universitatea din Zielona Góra are loc o seară de autor dedicată acestui poet și sculptor, etnic polonez din Pleșa, jud. Suceava, invitat de către Cercul Științific al Sociologilor de la această universitate. Este proiectat filmul *Moja druga mowa* („A doua mea limbă”) realizat de Krzysztof Kubiak (TV Polonia), închinat creației poetului sârbătorit. Manifestarea s-a încheiat cu versuri din creația autorului, în interpretarea studenților Cercului Științific al Sociologilor.

22.01.2004, Suceava. Constituirea Clubului Interetnic „Bucovina”

Constituirea clubului a avut ca scop promovarea imaginii pozitive a Bucovinei (jud. Suceava), ca regiune locuită de 11 minorități etnice ce trăiesc în armonie, și promovarea minorităților etnice de aici. Organizații ale minorităților etnice din județul Suceava au aderat la programul clubului: UPR, Uniunea Ucrainenilor din Bucovina, Asociația „Pico Romano”, Forumul Democrat German, Comunitatea Rușilor Lipoveni din România, Federația Comunităților Evreiești din România, Asociația Italienilor din România.

10.03–08.04.2004, Nowy Targ (Podhale), Polonia. Expoziție consacrată polonezilor din Bucovina

Societățile polone de Istorie din Cieszyn și Nowy Targ organizează în Centrul Cultural Orășenesc din Nowy Targ o expoziție consacrată polonezilor bucovineni din regiunea Cernăuți (Ucraina) și județul Suceava. Exponatele vizează în principal activitatea UPR și creația poetică și lucrările de sculptură ale artistului polonez din Pleșa, Bolek Majerik.

25.03.2004, București. Inițierea centrului educațional și vizită la nivel înalt

Fundația „Help us dry the tears” din Irlanda inițiază construirea centrului educațional „Sfânta Faustyna Kowalski” pe lângă spitalul „Maria Skłodowska-Curie” din București, construit de firma poloneză Budimex și dat în folosință la 18 aprilie 1984. Premierul Poloniei, Leszek Miller, vizitează spitalul.

Martie 2004, Cacica, Suceava, Pleșa, Poiana Micului, Păltinoasa, Solonețu Nou. Convoiul culturii polone

A fost organizat de Agenția Public Relations PRC Communications din Polonia și un grup de actori de la Teatrul Silezian din Katowice spectacolul pentru copii *Tajemnica leśnego jeziora* („Taina lacului din pădure”), având loc discuții sistematice cu conducerea filialelor UPR din județul Suceava, privitoare la posibilitățile de cooperare culturală. Actorii din Polonia și reprezentanții de la PRC

03 Communications au fost însoțiți de senatorul Mirosław Lubiń, de consulul Republicii Polone în România, M.B. Sekała, și de operatorii televiziunii din Katowice.

02.05.2004, Ruda-Vicșani, jud. Suceava. Inaugurarea Casei Polone

Inaugurarea festivă a sediului Asociației „Dom Polski” este realizată de senatorul R.P. Andrzej Anulewicz și de președintele Consiliului Județean Suceava, Gavril Mîrza.

27–30.05.2004, Mamaia. „Șanse egale pentru femeile minoritare și participarea lor la viața publică”

Seminarul este organizat sub această deviză de către Departamentul pentru Relații Interetnice, în parteneriat cu Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România. Participă reprezentanți ai celor 19 organizații membre ale Consiliului Minorităților Naționale, reprezentanți ai ministerelor, parlamentari și personalități ale vieții publice. UPR este reprezentată de Barbara Breabăn, președinta Asociației „Dom Polski” Constanța.

06.06.2004, Cacica, Mănăstirea Humorului (jud. Suceava). Alegeri locale

În urma alegerilor locale, Anna Zielonka și Józef Iriszek reprezintă UPR în consiliile locale din cele două localități.

14–21.08.2004, Pleșa. Expediție artistică

Organizată de către Societatea Polonă de Luptă cu Infirmitatea – filiala din Przemyśl, sub coordonarea lui Marek Pantuła, instructor de recuperare a persoanelor nevăzătoare, la expediție participă atât artiști fără dizabilități, cât și nevăzători. Sunt organizate spectacole de muzică și poezii la Casa Polonă și o vizită de lucru la atelierul sculptorului și poetului Bolek Majerik.

26–28.08.2004, Sighișoara. Proetnica 2004

La a VI-a ediție a celui mai mare festival interetnic din România, cu participarea reprezentanților a 19 minorități naționale, UPR a expus costume populare și cărți publicate sub egida sa, exponate ale muncii dogarului Iosif Alexandrovici din Pleșa, jud. Suceava (dogăritul este acolo o meserie tradițională polonă – n.a.) și șapte sculpturi ale poetului și sculptorului polon din Pleșa, Bolek Majerik. La expoziția de artă culinară, membre ale Asociației Polonezilor din Suceava expun „sernik” (prăjitură cu brânză). La capitolul folcloric, UPR este reprezentată de ansamblul „Mała Pojana” din Poiana Micului, iar în cadrul celui literar, Bolek Majerik și Janina Hahula au recitat poezii în limbile polonă și română.

15.10.2004, Wieliczka, Polonia. Vernisajul expoziției „Mineri polonezi în Cacica românească”

Organizată la Muzeul Salinelor Cracoviene de către Muzeul din Wieliczka, salina din Cacica și Asociația „Dom Polski” din Suceava, are loc sesiunea de comunicări științifice privitoare la salina Cacica și polonezii bucovineni. Printre referenți s-au numărat directorul salinei din Cacica, Corneliu Zup, și Cazi-mir Longher, vicepreședinte UPR.

28.11.2004. UPR participă la alegerile parlamentare

Ghervazen Longher obține 5.473 de voturi sub sigla UPR, păstrându-și poziția de deputat în Parlamentul României.

2005

Ianuarie 2005, Suceava. „Mały Polonus”

UPR editează primul număr al acestei publicații pentru copii, tipărită cu sprijinul Fundației „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

24.04.2005, București. Spectacol „Împreună pentru viitorul Europei”

Organizat de Departamentul pentru Relații Interetnice, cu ocazia semnării de către România a Tratatului de aderare la UE, la spectacol participă ansamblurile folclorice ale minorităților etnice ale căror patrii-mamă erau deja membre ale UE: cehi, slovaci, nemți, greci, italieni, polonezi și maghiari. UPR a fost reprezentată de ansamblul „Sołonczanka”.

14.05.2005, Suceava. Faza finală a concursului școlar interetnic „Destine din timpul războiului”

Desfășurat la Liceul Economic din Suceava, cu participarea unor echipe de 2-3 persoane, însoțite de profesorii îndrumători, concursul este organizat de Inspectoratul Școlar General Suceava pentru copiii polonezi, ucraineni, nemți, lipoveni, romi. Concursul a constat în prezentarea unui eseu privitor la destinul unui reprezentant al minorității respective în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Au fost prezentate 11 lucrări. Locul I a fost împărțit între echipa elevilor lipoveni de la Grupul Școlar „Mihai Băncescu” din Fălticeni și echipa elevilor ucraineni de la Școala Generală din Călinești-Enache. Locul II a fost ocupat de echipa elevilor reprezentând UPR, de la Școala Generală „Henryk Sienkiewicz” din Solonețu Nou.

Mai 2005, Păltinoasa, Poiana Micului, Solonețu Nou. Vizita delegației Fundației „Polski Konwój Kultury” (Convoiul Polonez al Culturii)

Reprezentanții acestei fundații polone aduc în primele zile ale lunii mai cărți, manuale și articole școlare, jucării pentru școlile și grădinițele de aici.

18–21.08.2005, Sighișoara. Festivalul Interetnic „Proetnica”

La Festivalul Interetnic, UPR este reprezentată de ansamblul „Sołonczanka”. Este editată o publicație a festivalului, „Agora Comunităților Etnice”.

27–28.08.2005, Solonețu Nou, Pleșa. Festivalul „Întâlnirile Bucovinene cu Arta”

UPR și „Asociația polonă de luptă cu infirmitatea” (Przemyśl) a organizat prima ediție a festivalului „Întâlnirile Bucovinene cu Arta”, desfășurat sub deviza „Artiștii polonezi pentru comunitatea polonezilor din România”. Evenimentul a fost condus de către Marek Pantula, instructor de recuperare a persoanelor nevăzătoare, ajutat de o echipă a „Congregației Surorilor Franciscane ale Familiei Mariei” din Przemyśl. La festival au participat artiști cu deficiențe fizice.

03-04.09.2005, Suceava. Târgul minorităților etnice din Bucovina

Desfășurat în aer liber pe esplanada Casei de Cultură din Suceava, târgul a fost coordonat și organizat de UPR, de organizațiile ucrainenilor, rușilor lipoveni, maghiarilor, germanilor, romilor și italienilor din jud. Suceava, de Asociația „Pico Romano”, Fundația ANA (Suceava), Juventus (Suceava) și Clubul Interetnic Bucovina (Suceava).

15.09.2005, Solonețu Nou, Vicșani. Limba polonă introdusă în programa de învățământ

Inspectoratul Școlar Județean Suceava introduce în grădinițele din aceste localități învățarea limbii polone în calitate de limbă maternă, două ore pe săptămână.

2006

12-13.05.2006, Constanța. Simpozionul „Comunități etnice minoritare: evoluții și relații actuale”

Organizat de Facultatea de Istorie și Științe Politice a Universității „Ovidius” din Constanța, are loc simpozionul pe două secțiuni: *Imaginea celuilalt în memoria comunităților etnice* și *Dobrogea și Bucovina – spații ale toleranței etnice*. UPR a fost reprezentată de Stanisława Jakimowska, care a susținut referatul „Polonezii din Bucovina multietnică”.

17.05.2006, Cacica. Colaborare școlară româno-polonă

O delegație polonă condusă de senatorul Czesław Żelichowski analizează împreună cu conducerea UPR și a școlii din Cacica problemele legate de cooperarea cu școala din Wolbrom, începută în anul 2003.

16-27.08.2006, Zaucza (Ucraina), Cernăuți, Solonețu Nou, Pleșa, Poiana Micului, Kamyanets Podilsky (Ucraina). Festivalul „Întâlnirile Bucovinene cu Arta”

Are loc ediția a II-a a festivalului destinat artiștilor cu deficiențe fizice, coordonat de Marek Pantuła, instructor de recuperare a persoanelor nevăzătoare, ajutat de „Congregația Surorilor Franciscane ale Familiei Mariei” din Przemyśl. În etapa „românească” a festivalului evoluează ansamblul „Sołonczanka”, Ansamblul Muntenilor Czadca din Złotnik (Polonia), „Teatrul Mic din Krosno” (Polonia), grupul de muzică folk „Drewutnia” din Lublin, ansamblul Asociației Polonezilor din Găgăuzia (Republica Moldova). Organizatorii „Asociația polonă de luptă cu infirmitatea” (Przemyśl) și UPR au ca cofinanțatori Senatul R.P. și Consiliul voievodatului Podkarpacie.

15.09.2006, Gura Humorului. Curs de marketing în limba polonă

Inspectoratul Școlar General Suceava o autorizează pe profesoara din Polonia Magdalena Kornetka să predea în limba polonă, la Liceul „Alexandru cel Bun”, cursul „Marketing cu elemente de organizare a întreprinderilor și de economie”.

29.09.2006, Przemyśl, Polonia. Expoziții artistice

La castelul Kazimierzowski se organizează trei expoziții, cu ocazia încheierii ediției a doua a „Întâlnirilor Bucovinene cu Arta”, consacrate artiștilor cu dizabilități fizice. Poetul și artistul polon Bolek Majerik din Pleșa prezintă mai multe piese de sculptură din creația personală.

27–29.10.2006, Vilnius (Lituania). Al VI-lea Congres al Uniunii Europene a Comunităților Poloneze (UECP)

La congres participă 33 de organizații din 29 de țări ale Europei. UPR a fost reprezentată de Stanisława Jakimowska și Ecaterina Longher. Au loc discuții privitoare la situația diasporei polone și a proiectelor de legi propuse de guvernul polon pentru aceasta.

28.10.2006, Suceava. Al V-lea Congres al UPR

Sunt prezentate darea de seamă despre activitatea din perioada 2002–2006 și darea de seamă financiară. Ghervazen Longher este ales în funcția de președinte UPR, Bogdan Polipciuc și Cazimir Longher sunt aleși vicepreședinți, Janina Bivol devine secretar, Toni Perlanovschi trezorier. În Comisia de cenzori sunt aleși Franz Pieszczoł, Vladimir Szczepanschi și Maria Mețec, iar în Comisia de judecată colegială sunt aleși Xenia Stoica, Franciszek Skokan și Cazimir Mețec.

Noiembrie 2006, Rădăuți (jud. Suceava). Summitul minorităților

Manifestare cultural-artistică organizată de Primăria și Muzeul Etnografic din Rădăuți în sala cinematografului din localitate. Participă ansamblurile minorităților naționale din jud. Suceava (polonezi, ucraineni, germani, ruși lipoveni, romi) și două coruri bisericești din Rădăuți: german de la biserica romano-catolică și ucrainean de la biserica greco-catolică.

10.12.2006, Suceava. Sărbătoarea Minorităților Naționale

Vladimir Hapenciuc, expert teritorial din Suceava al Departamentului pentru Relații Interetnice, organizează la Casa Polonă un festival în cinstea acestei zile (18 Decembrie), cu participarea ansamblurilor minorităților etnice din Bucovina. UPR a fost reprezentată de „Sołonzanka” din Solonețu Nou.

Decembrie 2006, București. Târgul de iarnă al minorităților naționale

La târgul organizat de Departamentul pentru Relații Interetnice la Muzeul de Artă al României, standul UPR, conținând lucrările creatorilor populari din Pleșa, sculpturile lui Bolek Majerik, broderii și costume tradiționale poloneze din Solonețu Nou, a fost prezentat de Maria și Cazimir Mețec.

2007

02.02.2007, București. Întâlnire cu președintele Poloniei

Președintele polon Lech Kaczyński efectuează o vizită de stat în România, întâlnindu-se cu președintele Traian Băsescu, cu premierul Călin Popescu-Tăriceanu, cu președinții Senatului și Camerei Deputaților, Nicolae Văcăroiu și Bogdan

Olteanu. În afara convorbirilor oficiale, la Ambasada Polonă înaltul oaspete se întâlnește cu ambasadorul J. Paliszewski, consulul Anna Zalewska și președintele UPR, Ghervazen Longher. Barbara Breabăn și Cazimir Longher sunt decorați cu Crucea de Aur pentru merit. Ansamblul de copii „Mała Pojana” din Poiana Micului și copiii de la Asociația UPR din București prezintă un program artistic.

05–08.03.2007, București. Vizita grupului parlamentar de prietenie cu România

Delegația polonă condusă de deputatul Jadwiga Zakrzewska s-a întâlnit cu Grupul Parlamentar de Prietenie cu Polonia din Parlamentul României (președinte Aurel Olărean). În timpul vizitei în România, delegația polonă a fost însoțită de președintele UPR Ghervazen Longher și de deputatul Aurel Olărean. Problemele abordate au vizat relațiile bilaterale româno-polone și colaborarea militarilor poloni și români în Irak.

19–21.04.2007, Suceava, Solonețu Nou, Cacica, Mânăstirea Humorului, Gura Humorului. Vizita delegației Inspectoratului de Învățământ din Rzeszów (Polonia)

Delegația condusă de inspectorul adjunct Jerzy Cyprys a semnat un acord de cooperare cu Inspectoratul Școlar Județean din Suceava, (inspector general Petru Carcalete), a vizitat Casa Corpului Didactic din Suceava (director Traian Duminică), Prefectura Suceava (unde a purtat discuții cu subprefectul Dumitru Pașniciuc), Colegiile Naționale „Ștefan cel Mare”, „Petru Rareș” și „Dimitrie Cantemir” din Suceava. A doua zi au fost vizitate școlile din localitățile menționate în care se predau lecții de limba polonă.

28.04–02.05.2007, Hénin-Beaumont (departamentul Pas-de-Calais, Franța). Primul Congres Mondial al Diasporei și Caselor Polone

Participă reprezentanți ai diasporei polone din Belarus, Belgia, Cehia, Lituania, România, Ucraina, Ungaria și ai Casei Diasporei Polone din Rzeszów (Polonia). UPR a fost reprezentată de Ghervazen Longher și Stanisława Jakimowska. Schimb de experiență privitor la rolul Caselor Polone în menținerea identității poloneze dincolo de granițele patriei-mamă.

30.04–03.05.2007, Suceava, Solonețu Nou. Vizita conducerii Asociației „Wspólnota Polska” din Zamość (Polonia)

Conducerea Asociației „Wspólnota Polska” din Zamość (Polonia) a purtat discuții cu conducerile Caselor Polone, supervizate de vicepreședintele UPR Cazimir Longher, privitoare la viitoarea colaborare. S-a semnat la Suceava un acord privitor la organizarea în Zamość a unei tabere pentru elevii de origine poloneză din România.

04–11.09.2007, Tarnów, Varșovia. Forumul mass-media al diasporei poloneze

150 de ziariști din 29 de țări au participat la dezbaterea temei: „Rolul mass-media al Diasporei în crearea contactelor mediilor și menținerea legăturii cu țara. Promovarea Poloniei în lume”. Publicația UPR „Polonus” a fost reprezentată de Barbara Breabăn, președinta Asociației UPR Constanța.

22–26.09.2007, Varșovia. Al III-lea Congres al Diasporei Polone și al Polonezilor din Străinătate

Aproximativ 400 de delegați din circa 60 de țări au reprezentat organizațiile diasporei poloneze, instituții științifice, culturale și religioase, organizații mass-media la Congresul Diasporei. UPR a fost reprezentată de președintele Ghervazen Longher și de președinta Asociației UPR Suceava, Stanisława Jakimowska. Au fost discutate, în cadrul a opt secțiuni, promovarea culturii polone peste hotare, situația minorității poloneze în lume, colaborarea diasporei polone cu organizații guvernamentale și neguvernamentale din Polonia și problemele legate de emigrația sezonieră, la muncă, a polonezilor în UE. Lech Kaczyński a semnat legea privitoare la „Carta polonezului” (*Karta Polaka*), adresată etnicilor polonezi din statele din Estul Europei care au altă cetățenie decât cea polonă. Potrivit legii, aceștia vor avea facilități la obținerea de vize, dreptul să muncească și să desfășoare activități economice în Polonia, acces la sistemul de educație și la bursele de studiu oferite de acest stat.

11–14.10.2007, Constanța. „Curs de inițiere în presă pentru redactorii din mass-media minorităților naționale”

Revista „Polonus” a fost reprezentată de Barbara Breabăn și Cazimir Longher la cursul organizat de Departamentul pentru Relații Interetnice (Oficiul Regional Constanța) și Radio Constanța.

15.12.2007, Suceava. Ziua Minorităților Naționale din România

UPR a fost reprezentată de ansamblul „Sołonczanka” din Solonețu Nou la spectacolul muzical-coregrafic organizat la Casa Polonă de către Vladimir Hapenciuc, reprezentantul Departamentului pentru Relații Interetnice. Au mai participat Uniunea Ucrainenilor din România – ansamblurile „Colomeica” din Siret, „Soacrele” din Suceava și „Strunele Negostinei” din Negostina (județul Suceava), Asociația Italienilor din România – grupul de dansuri al comunității italiene din Iași, germanii bucovineni – corul de pe lângă parohia romano-catolică din Gura Humorului, și romii din jud. Suceava – ansamblul din Dolhasca-Gulia.

18.12.2007, București. Inaugurarea postului de radio DKFM

Radio DKFM a fost înființat pe baza unui proiect al Departamentului pentru Relații Interetnice, cu scopul prezentării unor programe din viața minorităților etnice din România.

2008

Ianuarie 2008, București. Apariția publicației electronice „Wiarus”

Publicația reia, în mod simbolic, titlul publicației poloneze din 1894, din care au apărut câteva numere în capitala României.

06.01–10.02.2008, Poiana Micului. Proiect teatralo-plastic

Intitulat „Hulanie Jelenia – integrarea culturii și tradițiilor pe baza atelierelor artistice pentru copiii și tinerii din Poiana Micului în Bucovina românească”,

inițiat de către Asociația „De-Novo” din Dynów (voievodatul Podkarpackie, Polonia) și UPR, coordonat de Ewa Woźniak și Ewa Zielińska, desfășurat la Casa Polonă. Atelier de tradiții populare polone, dans și muzică, la care au participat copiii și tinerii UPR, finalizate cu cortegiul muzical-coregrafic *Hulanie Jelenia* („Jocul Cerbului”). La realizarea proiectului a contribuit și ansamblul „Mała Pojana” din Poiana Micului. A fost realizat un film documentar cu activitățile proiectului, incluzând aspecte din activitatea UPR și din viața polonezilor bucovineni, destinat Universităților din Lublin, Toruń și Wrocław. Ediția a doua a acestui proiect, aproximativ în același format, a fost realizată în anul următor.

27.01.2008, Constanța. Tu bi Shvat („Anul Nou al Pomilor”)

Ceremonie organizată de către comunitatea evreiască, cu participarea reprezentanților minorităților naționale și a unor oficialități din localitate. UPR este reprezentată de Barbara Breabăn, președinta Asociației „Dom Polski” Constanța, care evocă personalitatea lui Janusz Korczak (1879–1942), pseudonimul literar al lui Henryk Goldszmit, cunoscut pediatru, pedagog și scriitor pentru copii, de origine evreiască.

07.03.2008, Cacica. Lansarea subproiectului „Școala Cacica – centru intercultural”

Realizat în cadrul Programului de Granturi „Școală – Comunitate” al Proiectului pentru Învățământul Rural, finanțat de Guvernul României și de Banca Mondială, coordonat de prof. Maria Precupanu. Durată proiect: 9 luni. Grupul țintă: 31 de elevi (15 elevi de naționalitate română, 9 de naționalitate polonă, 5 de naționalitate ucraineană, 2 de naționalitate germană), 4 cadre didactice, 10 părinți, 2 reprezentanți ai Primăriei Cacica, 3 reprezentanți ai minorităților polonă, ucraineană și germană. Printre partenerii proiectului s-au regăsit Asociația „Dom Polski” Cacica și Uniunea Ucrainenilor – Ținutul Bucovina (organizația județeană Suceava, n.a.).

08–10.04.2008, Września (voievodatul Wielkopolska, Polonia). Vizită de inițiere a unui proiect de colaborare în domeniul educației

Ex-consulul Republicii Polone în România, M.B. Sekała, inițiază un proiect destinat grădinițelor din județul Suceava unde se învață limba polonă (Cacica, Păltinoasa, Pleșa, Poiana Micului, Moara, Solonețu Nou). Delegația UPR (președintele executiv Ghervazen Longher, președintele de onoare Stanisława Jakimowska, reprezentantele Inspectoratului Școlar Județean Suceava – Elena Manuela David și Daniela Răileanu) a fost primită de starostele din Września, Dionizy Jaśniewicz, și de Bożena Nowacka, șefa Biroului Învățământ și Sport al districtului Września. S-a decis realizarea (în mai 2008), în grădinițele din localitățile sucevene menționate, a unor ateliere comune cu grădinițele „Mali Przyrodnicy”, „Miś Uszatek” și „Pszczołka Maja” din Września.

03.05.2008, Cârlibaba (jud. Suceava). Sfințirea monumentului legionarilor polonezi

Inițial, monumentul a fost ridicat pe 29 mai 1932, în memoria căpitanului Stanisław Strzelecki și a 11 legionari polonezi din Regimentul 2 infanterie al Brigăzii a II-a a legiunilor poloneze (aflate în structura armatei austro-ungare),

căzuți în luptele din 19–23 ianuarie 1915 purtate împotriva Diviziei 71 infanterie a armatei ruse. Monumentul a fost restaurat în 2007, la inițiativa „Societății Carpatice” create în 1990 în Varșovia (președinte Andrzej Wielocha). La slujba de sfințire participă Stanisława Jakimowska, președinta de onoare a UPR, Cezar Longher, vicepreședintele UPR, Otton Hahula, membru al Asociației „Dom Polski” Suceava, președintele Andrzej Wielocha, lt.col. Roland Jancewicz, atașat militar al R.P. la București, un grup de cercetași polonezi din Zalesie Górne și Wrocław.

11–16.05.2008, Suceava, Solonețu Nou, Cacica, Poiana Micului, Gura Humorului. Proiect educativ polono-român

Șase educatoare din Września (Grădinița nr. 3 „Micii Naturaliști”; Grădinița nr. 4 „Ursulețul urecheat”; Grădinița nr. 6 „Albinuța de Mai”) participă la implementarea proiectului „Perfecționarea și dezvoltarea profesională a profesorilor de limba polonă și a educatoarelor din grădinițele cu copii de origine polonă din Bucovina românească”, inițiat de districtul Września și Asociația „Promyk” din Marzenina-Września. Au loc întâlniri cu conducerea Inspectoratului Școlar Suceava și lecții demonstrative în grădinițele cu predare în limba polonă din aceste localități.

16.05.2008, Constanța. Conferință privind relațiile internaționale și integrarea europeană

Organizată de către Aidun Curt Mola, expert teritorial pentru minoritățile naționale din Dobrogea, cu participarea unor tineri reprezentând minoritățile armeană, germană, macedoneană, maghiară, polonă, turco-tătară din România. UPR a fost reprezentată de către Camelia Popescu.

06–09.06.2008, Suceava, Solonețu Nou. Vizita delegației Inspectoratului Școlar al Voievodatului Podkarpacie

Delegația acestui inspectorat (cu sediul în Rzeszów, Polonia), condusă de inspectorul general Jacek Wojtas, se întâlnește cu conducerea Inspectoratului Școlar General Suceava, în vederea continuării colaborării inițiate în decembrie 2006. La discuții participă și președintele UPR Ghervazen Longher.

08.06.2008, Pârteștii de Sus (județul Suceava). Festivalul Minorităților Naționale „Flori de Măr”

Prima ediție a festivalului, organizat de Inspectoratul Școlar Județean Suceava, Școala Generală din Pârteștii de Sus, UPR, Primăria Cacica. Cântece și dansuri specifice etniilor română, poloneză, ucraineană, rusină, germană, în interpretarea reprezentanților acestora: preșcolari și elevi din Siret, Solonețu Nou, Ulma, Mănăstirea Humorului, Cacica, Pârtești.

18.06.2008, Poiana Micului. Sfințirea pietrei de temelie a unei noi biserici

Viitoarea biserică (19,1 m lungime, 9,5 m lățime, 120 de locuri în bănci) a credincioșilor romano-catolici polonezi, cu hramul „Divina Milostivire”, a fost proiectată de către arhitectul Viorel Dorneanu. Slujba de sfințire a fost celebrată de către Excelența Sa Petru Gherghel, episcop al diecezei de Iași, și de 4 preoți din decanatul de Bucovina.

18–24.07.2008, Rzeszów (Polonia). Festivalul Mondial al Ansamblurilor Folclorice din Diasporă

La a XIV-a ediție a acestei manifestări au participat 41 de ansambluri poloneze din 14 țări. UPR a fost reprezentat de Ansamblul „Sołonczanka”.

28–31.08.2008, Suceava, Cacica, Solonețu Nou. Proiectul „Pe urmele culturii slovace și polone”

Proiectul este inițiat de UPR și de Uniunea Democratică a Cehilor și Slovaciilor și finanțat de Departamentul pentru Relații Interetnice de pe lângă Guvernul României. În prima parte a proiectului, un grup de 40 de persoane condus de Francisc Merka, președintele organizației cehilor și slovacilor, vizitează sediul UPR și diverse obiective din aceste localități, la care se adaugă mănăstirea Voroneț și atelierul de încondeiat ouă din Vama. La Solonețu Nou evoluează „Sołonczanka” și un ansamblu al slovacilor.

07.09.2008, Moara. (Re)înfiiințarea parohiei romano-catolice autonome

Liturghie de instalare a preotului paroh Iulian Ceobanu este concelebrată în biserica având hramul „Sf. Maximilian Kolbe” de către pr. Ștefan Babiaș, decan de Bucovina, pr. Cristinel Fărcaș și pr. Laurențiu Ignat. Anterior, în 1995–1996, Parohiei din Moara îi fusese recunoscut în principiu acest rang de către autoritățile ecleziastice în drept.

17–19.09.2008, Pădurea Neagră, Vâlcele, Valea Cerului. Proiectul „Pe urmele culturii slovace și polone”

Se desfășoară etapa a II-a a proiectului inițiat de UPR și de Uniunea Democratică a Cehilor și Slovaciilor, finanțat de Departamentul Relațiilor Interetnice de pe lângă Guvernul României. Au loc vizitarea acestor localități de către delegația UPR, discuții cu Adrian Miroslav Merka și Francisc Merka, președintele și vicepreședintele Uniunii Democrate a Cehilor și Slovaciilor. Ansamblurile folclorice „Sołonczanka” din Solonețu Nou și „Cerovina” ale minorității slovace din Valea Cerului oferă spectacole.

21.09.2008, Solonețu Nou. Dożynki (Sărbătoarea Roadelor)

Sărbătoarea este organizată în conformitate cu o tradiție religioasă polonă din sec. XIV, de a aduce mulțumiri pentru roade. Este realizată și o expoziție cu roade caracteristice satelor din jud. Suceava locuite de etnicii polonezi (în premieră, românii din Pârteștii de Sus au expus din roadele toamnei, iar polonezii din București au expus produse culinare tradiționale). Ansamblurile „Mała Pojana”, „Sołonczanka”, „Pădurețul” din Pârteștii de Sus, copiii de la Școala Generală din Cacica oferă spectacole.

Septembrie 2008, Września, Polonia. Proiect educativ polono-român

Se desfășoară faza a doua a proiectului „Perfecționarea și dezvoltarea profesională a profesorilor de limba polonă și a educatoarelor din grădinițele cu copii de origine polonă din Bucovina românească”, inițiat de districtul Września și Asociația „Promyk” din Marzenina-Września.

20–24.10.2008, Suceava, Cacica. Vizita delegației școlare din Sosnowiec (Polonia)

O delegație de 11 persoane condusă de Piotr Wesółowski, șeful biroului învățământ din cadrul Consiliului Orășenesc Sosnowiec, vizitează Inspectoratul Școlar Suceava în cadrul unui acord de parteneriat. Ulterior, oaspeții poloni vizitează Casa Polonă din Suceava.

26.11.2008, Rădăuți (jud. Suceava). Inaugurarea noului sediu al Asociației „Dom Polski”

La ceremonie sunt prezenți președintele UPR Ghervazen Longher, președintele Asociației „Dom Polski” Rădăuți, Cazimir Szmid, primarul Aurel Olărean și Daniel Hrenciuc, inspector școlar adjunct la Inspectoratul Școlar General din Suceava.

30.11.2008, București. Deputat UPR în Parlamentul României

Președintele UPR, Ghervazen Longher, obține un nou mandat de deputat, fiind votat de către 7.628 de alegători, în contextul în care ar fi avut nevoie de un minimum de 2.300 de voturi.

2009

17.05.2009, Suceava. Dezvelirea și sfințirea statuii papei Ioan Paul al II-lea

Amplasată în fața catedralei cu hramul Sf. Ioan Nepomuk din Suceava. Acțiune realizată sub patronajul episcopului de Iași Petru Gherghel și a preotului paroh la catedrală, Ștefan Babiaș, decan de Bucovina.

29–31.05.2009, Suceava, Poiana Micului, Cacica, Solonețu Nou, Moara. Vizita unui înalt ierarh din Polonia

În prima zi a vizitei, arhiepiscopul Józef Kowalczyk, nunțiul apostolic în Polonia, însoțit de episcopul romano-catolic de Iași Petru Gherghel, secretarul nunțiatu-rii din Varșovia pr. Ionuț Strejac, pr. Tadeusz Gerlach de la aceeași nunțiatură, pr. Ștefan Babiaș, decan de Bucovina, și pr. Petru Bișog, vicar de Suceava, participă la liturghia concelebrată de 14 preoți la catedrala romano-catolică din Suceava. A doua zi este vizitată biserica din Poiana Micului și *Basilica Minor* din Cacica. A treia zi a vizitei este consacrată vizitării bisericilor romano-catolice din Solonețu Nou și Moara.

09.07.2009, Voroneț, Solonețu Nou, Suceava. Vizita unui ministru al Poloniei în Bucovina

Întreprinsă de ministrul Jan Stanisław Ciechanowski, adjunctul șefului Departamentului pentru Problemele Combatanților și Persoanelor Represionate. Acesta a fost însoțit de către 47 de persoane reprezentând Uniunea Deportărilor în Siberia, Uniunea Insurgenților din Varșovia, Uniunea Soldaților AK (Armata Națională), Uniunea „Libertate și Independență”, Uniunea Tinerilor Deținuți Politici din anii 1945–1956, Asociația Iubitorilor Voliniei și Polesiei, Asociația Familiilor Militarilor Strămutați. Sunt vizitate mănăstirea Voroneț, biserica romano-catolică din Solonețu Nou și Casa Polonă din Suceava. Ministrul Ciechanowski îi decorează pe Stanisława Jakimowska și Ghervazen Longher cu medalia Pro Memoria.

14–22.08.2009, Sighișoara. Festivalul interetnic „Proetnica”

Organizat de Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret. UPR a expus costume populare și cărți publicate sub egida sa, mostre ale muncii dogarului din Pleșa Iosif Moldovan. La expoziția de artă culinară, membrele Asociației Polonezilor din Suceava expun *bigos* (mâncare tradițională poloneză bazată în special pe carne, cârnați și varză înăbușită) și *sernik* (prăjitură cu brânză). La secțiunea folclor, UPR a fost reprezentată de ansamblul „Sołonczanka”.

07.10.2009, București. Vizita președintelui Republicii Polone, Lech Kaczyński

După întâlnirile oficiale cu președintele Traian Băsescu, premierul Emil Boc, președintele Senatului și al Camerei Deputaților, înaltul oaspete polon participă la o întâlnire cu conducerea UPR, organizată la Ambasada Republicii Polone.

Aici sunt decorați cu Crucea de Aur pentru Merite, datorită contribuției aduse la dezvoltarea colaborării româno-polone, președintele UPR, Ghervazen Longher, și Eugenia Duță. Aurelia Doru, Irena Petrică și Bogdan Polipciuc primesc această distincție pentru popularizarea culturii polone și pentru activitatea desfășurată în folosul comunității poloneze din România. Crucea de Argint a acestui ordin este atribuită pr. paroh M. Bucevschi, pentru activitatea desfășurată în folosul comunității poloneze din România.

09.10.2009, Poiana Micului. Festivități de inaugurare a școlii

Vicemareșalul Senatului Poloniei, Krystyna Bochenek, și președintele Asociației „Wspólnota Polska”, Maciej Płazyński, conduc o delegație de 13 persoane care participă la festivitățile de deschidere a Școlii Generale din Poiana Micului. Școala a fost construită și dotată în totalitate cu fonduri acordate de Senatul Poloniei prin intermediul Asociației „Wspólnota Polska”. Festivitățile au cuprins Sf. Liturghie oficiată de episcopul de Iași Petru Gherghel (cu participarea pr. paroh Gabriel Bucur și a altor prelați), sfințirea școlii, discursuri, un spectacol muzical-coregrafic oferit de „Mała Pojana” și „Sołonczanka”.

23–25.10.2009, Pułtusk, Polonia. Al VII-lea Congres al Uniunii Europene a comunităților poloneze din diasporă

Congresul se desfășoară la „Dom Polonii”, cu participarea a 56 de delegații reprezentând 36 de organizații ale diasporei poloneze din 27 de țări ale Europei. Au loc discuții privitoare la viitorul școlilor și la activitatea tineretului diasporei poloneze, întâlnirile și conferințele regionale, situația polonezilor din Belarus. Sunt primite două noi organizații: Organizația Independentă a Tineretului European din Diaspora Poloneză; Asociația Polonezilor din Muntenegru. UPR a fost reprezentată de președintele Ghervazen Longher și de președintele de onoare Stanisława Jakimowska.

20.12.2009, Poiana Micului. Inaugurarea bisericii cu hramul „Divina Milostivire”

Biserica cu hramul „Divina Milostivire”, închinată memoriei papei Ioan Paul al II-lea, este construită după proiectul realizat de arhitectul Viorel Dorneanu din Bacău. În 21 mai 2011, biserica a fost sfințită și consacrată fostului papă Ioan Paul al II-lea (beatificat la 1 mai 2011).

>> Lista autorilor

Feodor Chirilă

Doctor în științe filologice, profesor universitar la Universitatea „Spiru Haret”,
Facultatea de Limbi și Literaturi Străine.
E-mail: feodorc@yahoo.com

Laura Elen Cristescu-Rogobete

Secretar, Asociația Macedonenilor din România.
E-mail: rogobetec@yahoo.com

Melek Fetisleam

Doctorand, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca;
profesor, Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța.
E-mail: melek.fetisleam@yahoo.com

Francisc Oscar Gal

Vicepreședinte UCRR.
E-mail: franciscgal@yahoo.com

Mictat Ahmet Gârlan – doctor în psihologie, cercetător științific principal I,
Institutul de Cercetare a Calității Vieții.
E-mail: miktatgarlan@yahoo.com

Miodrag Milin

Profesor universitar, Facultatea de Științe Umaniste și Sociale,
Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad.
E-mail: miomi333@yahoo.com

Florin Pintescu

Conferențiar universitar, Facultatea de Istorie și Geografie,
Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava.
E-mail: florinp@atlas.usv.ro